

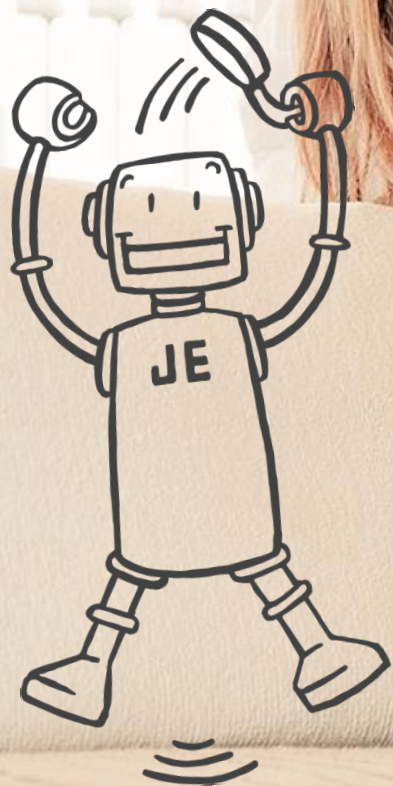
JYVÄSKYLÄN ENERGIA -YHTIÖT

Yhteiskuntavastuuraportti

2016

www.jyvaskylanenergia.fi

**Jyväskylän Energia -yhtiöiden
perustehtävä on luoda edellytykset
asiakkaiden hyvinvoinnille tarjoamalla
älykkäitä ratkaisuja energian ja veden
tuotantoon, jakeluun ja käyttöön.**

AUTAMME
VALITSEMAAN
VIISAASTI.

OPASTAMME
KÄYTTÄMÄÄN
TEHOKKAASTI.

SÄHKÖ

**Helppo ja
huoleton arki**

LÄMPÖ

**Oikea lämpö
ympäri vuoden**

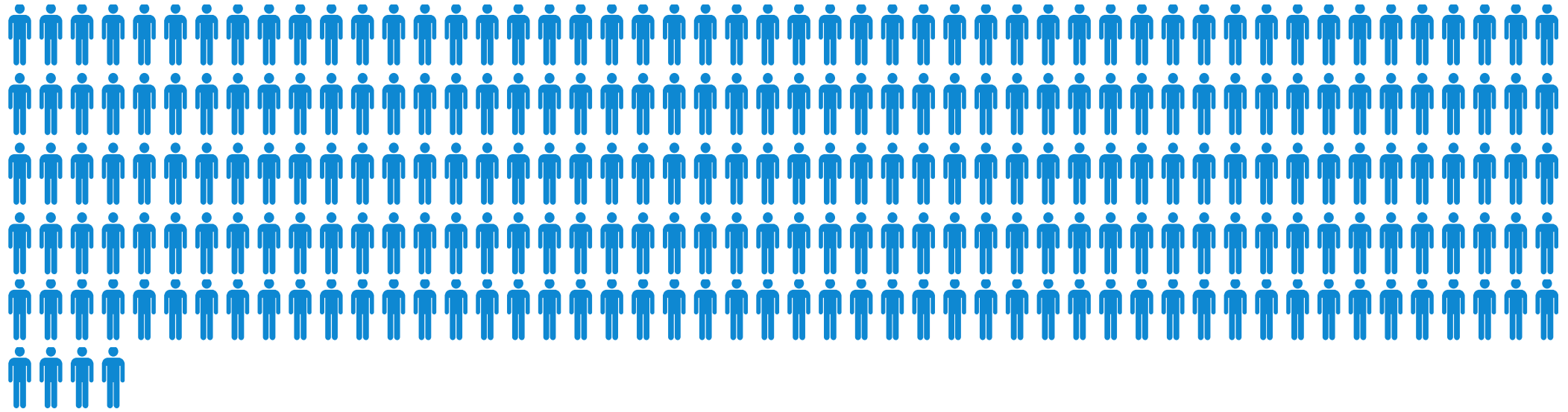

VESI

**Puhtaasti
sinua varten**

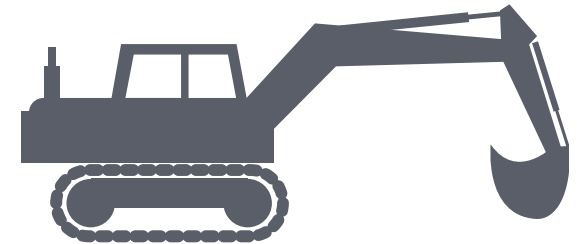
MEILLÄ TYÖSKENTELEE 254 IHMISTÄ

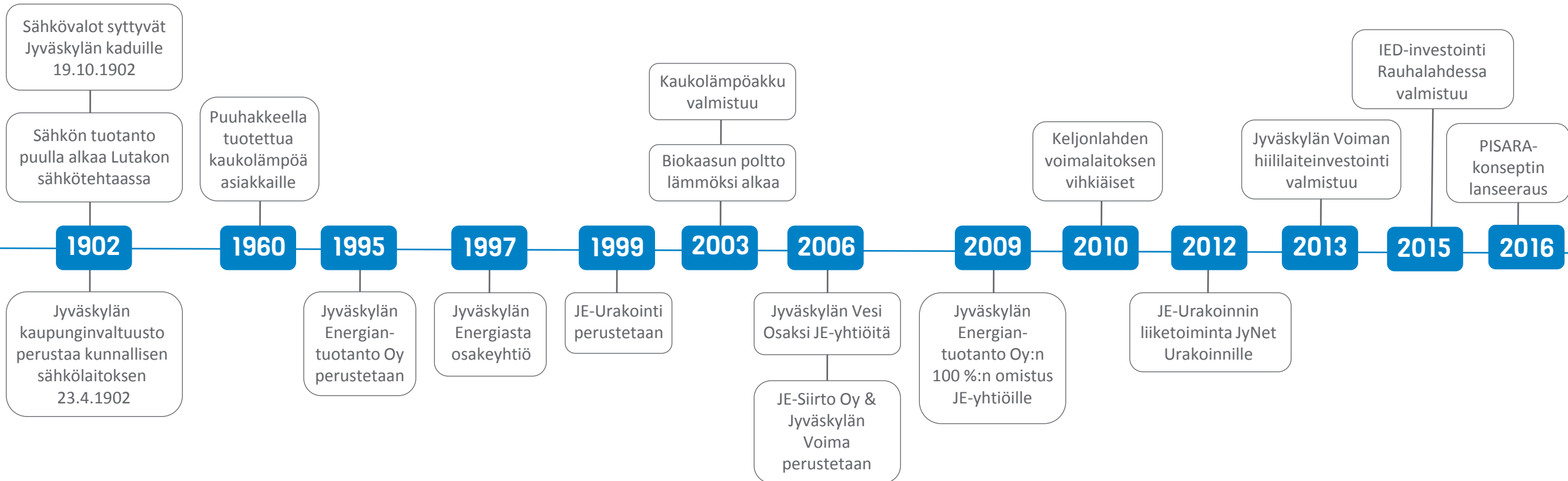
1000 x

Koko ketjussamme tehdään noin
1000 henkilötyövuotta vuodessa.

Yhteistyö kanssamme tuottaa
kymmeniä miljoonia euroja
kotimaan yrityksille, kuljetus-
yrittäjille ja koneurakoitsijoille.

JYVÄSKYLÄN ENERGIA KAUTTA AIKOJEN

YHTIÖIDEN OMISTUSRAKENNE

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI

100%

JYVÄSKYLÄN
ENERGIA
— YHTIÖT —

JYVÄSKYLÄN ENERGIA OY
lämpö, sähkö ja vesi

100%

JE-Siirto Oy

100%

Jyväskylän
Energian-
tuotanto Oy

81,4%*

Jyväskylän
Voima Oy

100%

Ilovirta Oy

Tytäryhtiöt

44,7%

KS Energiavälitys Oy

33,3%

C-Ella Oy

12,5%

Suomen Hyötytuuli Oy

10 %

Liikennevirta Oy

Muita osakkuuksia

* Suora omistus 79,74%

ORGANISAATIOMME

Asiakas

Asiakkuudet

Verkot

Energiantuotanto

Konsernipalvelut

Toimitusjohtaja Tuomo Kantola

Hallitus, puheenjohtaja Markku Aarnos

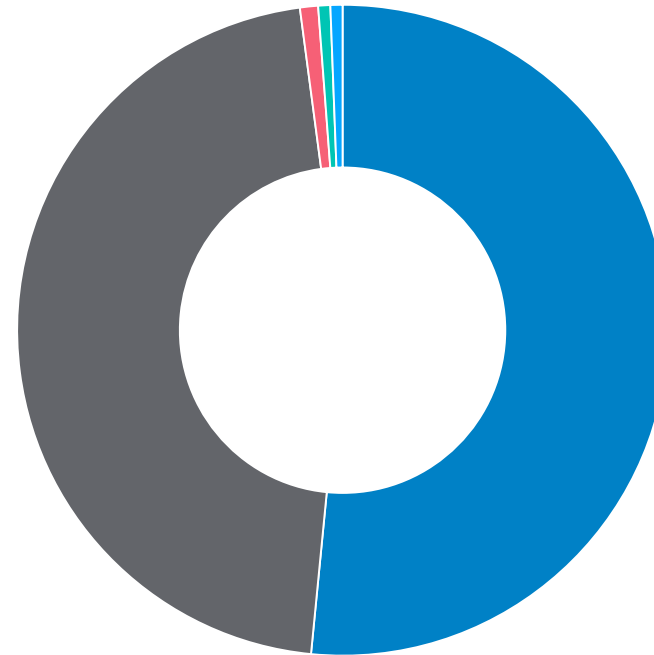
TUOTAMME VUODESSA

1%

Suomen sähköstä

1,1

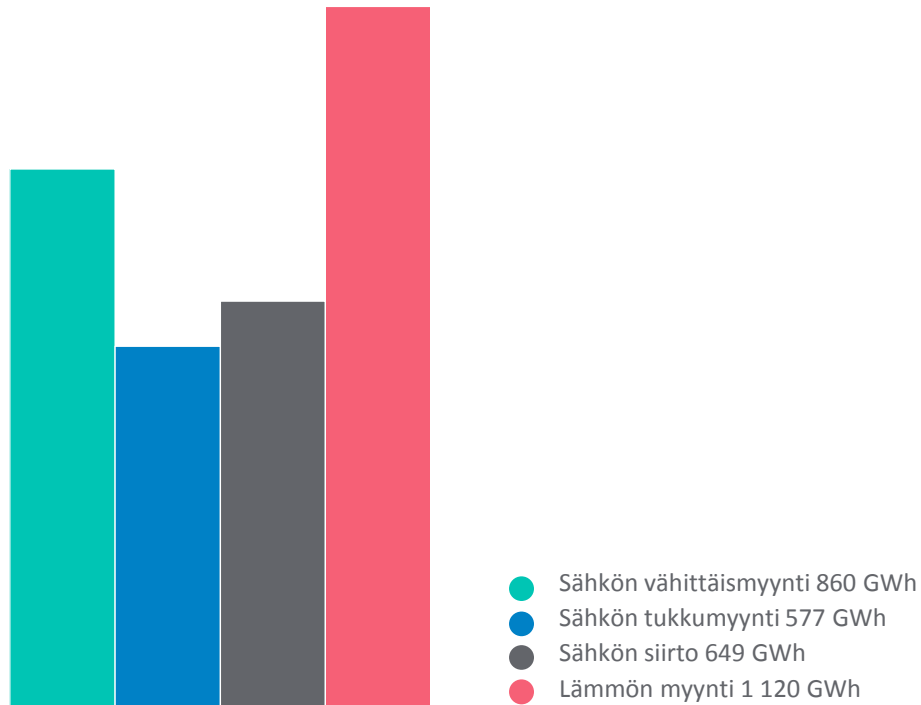
TWh lämpöä

Polttoainekäytön %-osuudet
kokonaistuotannossa

- Puu
- Turve
- Hiili
- Öljy
- Biokaasu

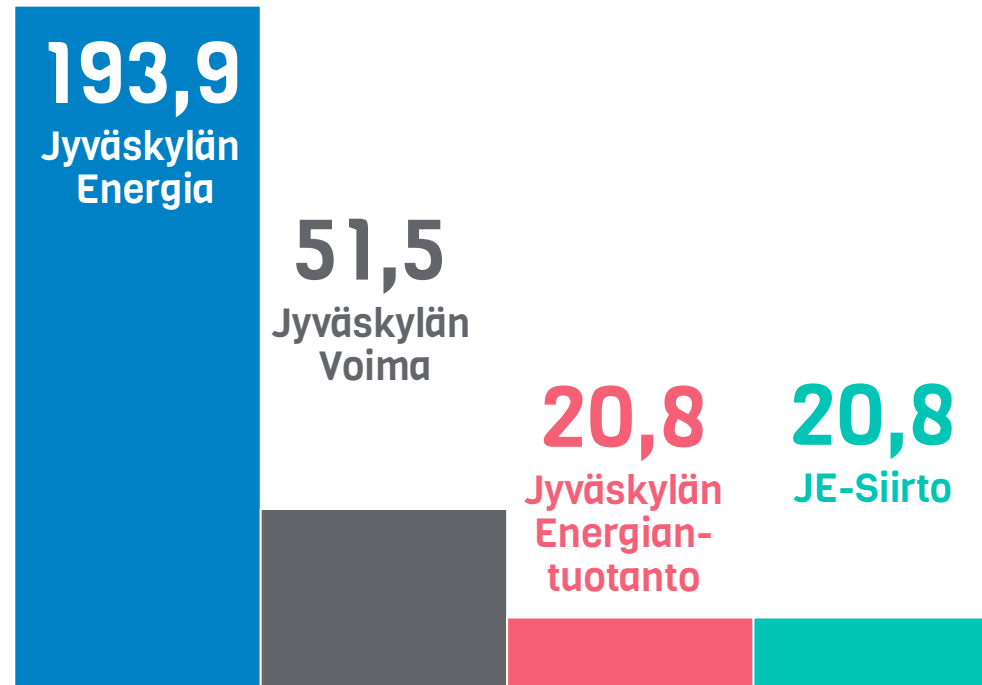
TUOTAMME VUODESSA

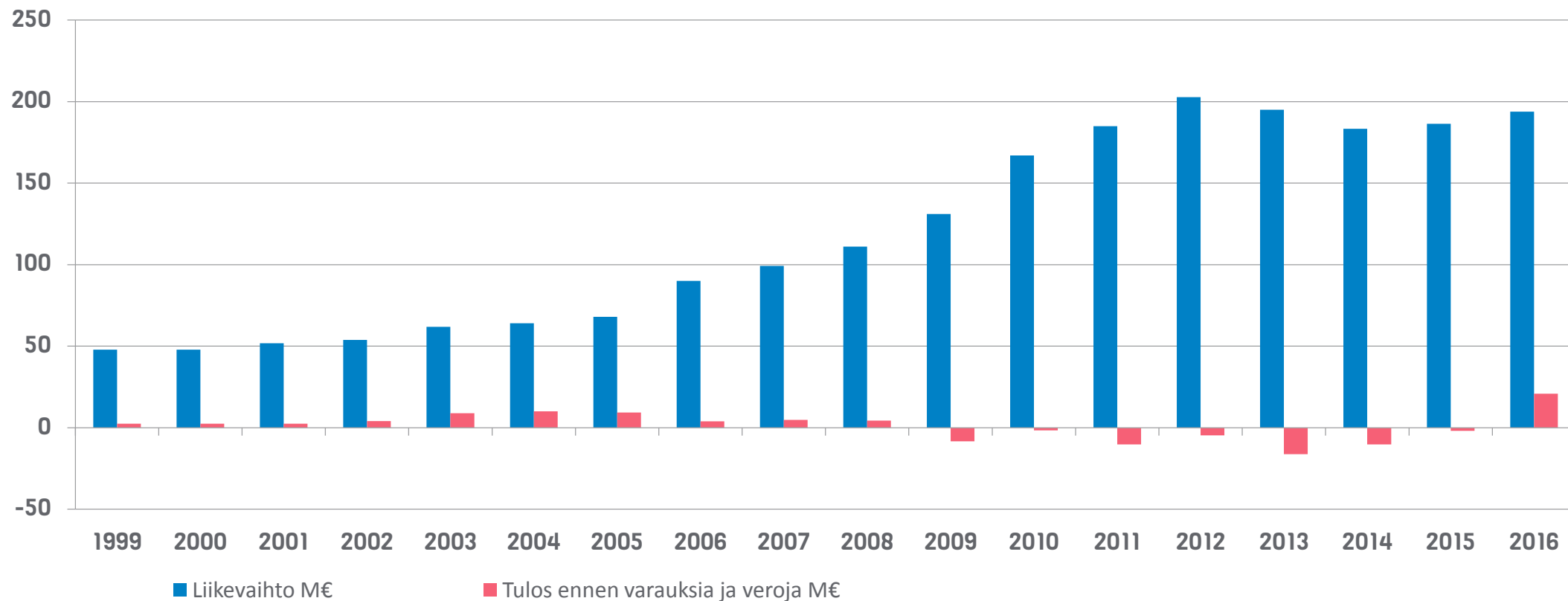
7,4M_m³

Laskutettu vesi

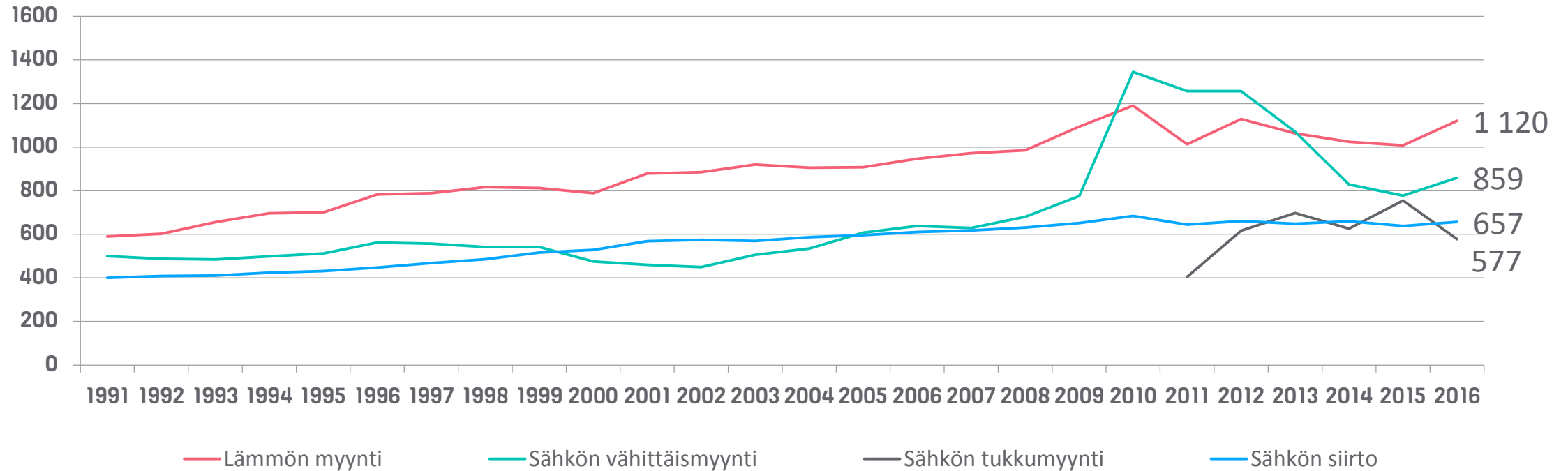
KONSERNIYHTIÖIDEN LIIKEVAIHDOT 2016 (M€)

LIKEVAIHTO JA TULOS 1999–2016

MYYNNIN KEHITYS VUOSINA 1991–2016 (GWh)

* 2012 alkaen sähkön omaa tuotantoa myyty sähköpörssiin

YHTEISKUNTAVASTUU JE-YHTIÖISSÄ 2016

YHTEISKUNTAVASTUUN SISÄLTÖ JE-YHTIÖISSÄ

LAATU- JA YMPÄRISTÖSERTIFIKAATIT

ISO 14001
GREEN CARD QUALITY®

YMPÄRISTÖPÄÄMÄÄRÄMME

- Oman toiminnan haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen
- Energiantuotannon ympäristövaikutusten hallitseminen
- Ympäristöosaamisen jatkuva parantaminen
- Energiatehokkuuden edistäminen
- Sidosryhmien järkevän energiankäytön edistäminen ja oppilaitosyhteistyö
- Avoin viestintä myös ympäristöasioihin liittyen

JE-KONSERNIN AVAINLUVUT

Taloudellinen vastuu

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevaihto (M€)	193,9	186,4	183,4	195	202,7	185	167,4
Liikevoitto (M€)	36,4	17,7	8,7	6,2	16,3	11,9	17,6
Tulovero (M€)	3,19	0	1,03	0	0,07	0	0,03
Osinko (M€)	1,6	0	0	0	0	0	0
Korkokulut omistajalle (M€)	9,1	12,9	13,1	16,5	16,5	16,7	16,8
Investoinnit (M€)	26,1	28,2	29,9	37,9	32,6	31,9	40,8
Oman pääoman tuotto (%)	15,3	neg	neg	neg	neg	neg	neg
Omavaraisuusaste (%)	20,0	17,0	6,5	8,4	1,1	3,0	4,4
Palkat ja palkkiot ¹⁾ (M€)	13,8	13,7	13,3	13,1	12,7	17,5	17,4
Ostot toimittajilta (M€)	105	119	138	139	140	122	103
Yhteisöjen tukeminen (M€)	0,02	0,012	0,008	0,008	0,005	0,01	0,01

¹⁾ Palkkasummat sisältävät aktivoidut palkat

JE-KONSERNIN AVAINLUVUT

Ympäristövastuu

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Vihreän sähkön osuus myydystä sähköstä (%)	36,5	32,7	32	2,3	4,5	4,4	4,0
Verkostohäviöt, sähkö (%)	2,2	2,4	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7
Verkostohäviöt, kaukolämpö (%)	8,3	7,9	8,6	7,1	8,4	8,4	8,5
Kaukolämmön lisävesi (m³)	11 110	6 690	9 960	3 673	10 311	6 861	8 158
Pumppaussähkön kulutus KL (MWh)	7 378	7 221	8 531	8 395	9 057	7 906	8 626
Vuotovedet vesijohtoverkosto (milj. m³)	1,0	0,8	0,9	1,00	0,93	1,11	1,01
Jätevesivuodot vesistöihin (m³)	1 442	543	248	874	2 995	2980	183
Sade-/hule-/sulamisvesivuodot viemäriverkostoon (milj. m³)	4,6	4,6	4,2	5,8	4,9	4,3	3,69
Jätevesivuotojen %-osuus kokonaisjätevesimäärästä	0,011%	0,004%	0,002%	0,006%	0,023%	0,025%	0,002%
Korjatut vesijohtovuodot (kpl)	29	25	31	42	26	32	41

JE-KONSERNIN AVAINLUVUT

Sosiaalinen vastuu

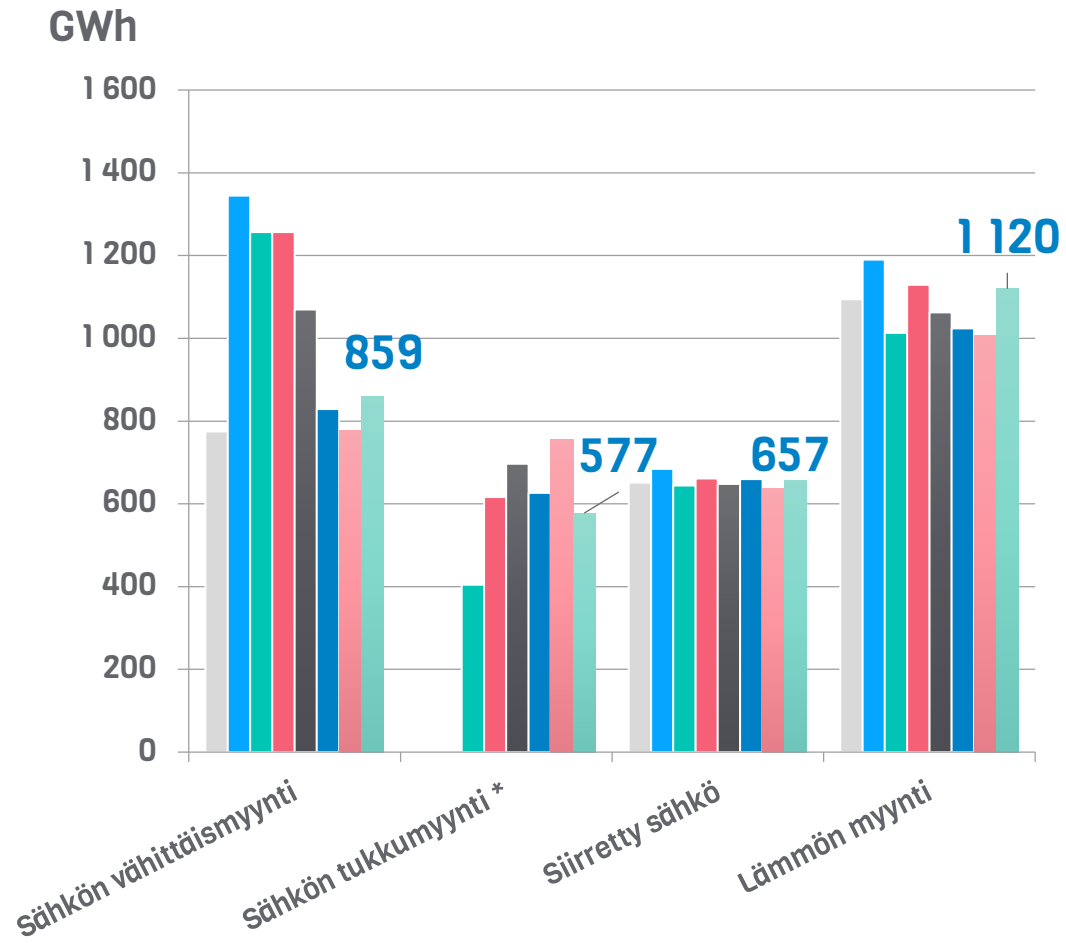
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Henkilöstö							
Henkilöstö keskimäärin ¹⁾	261	261	249	243	243	378	385
josta määräaikaisia	31	28	24	19	16	31	29
Työntekijöiden keski-ikä	44,4	43,9	44	43,6	44,4	45,6	45,2
Sairauspoissaolot (%)	1,6	1,8	2,2	2,7	2,3	2,6	3,6
Asiakkaat							
Sähkönsiirto, SAIDI ²⁾ (h/asiakas)	0,14	0,06	0,25	0,1	0,13	0,057	0,12
Sähkönsiirto, SAIFI ³⁾ (kpl/asiakas)	0,39	0,23	0,58	0,32	0,29	0,12	0,57
Asiakkaan kokemus keskeytysaika: kaukolämpö (h)	1,12	1,44	1,08	1,28	0,70	1,00	0,72

¹⁾ JE-Urakointi Oy:n liiketoimintakaupan johdosta 1.3.2012 JE-konsernin henkilömäärä vuoden 2012 lopussa 235

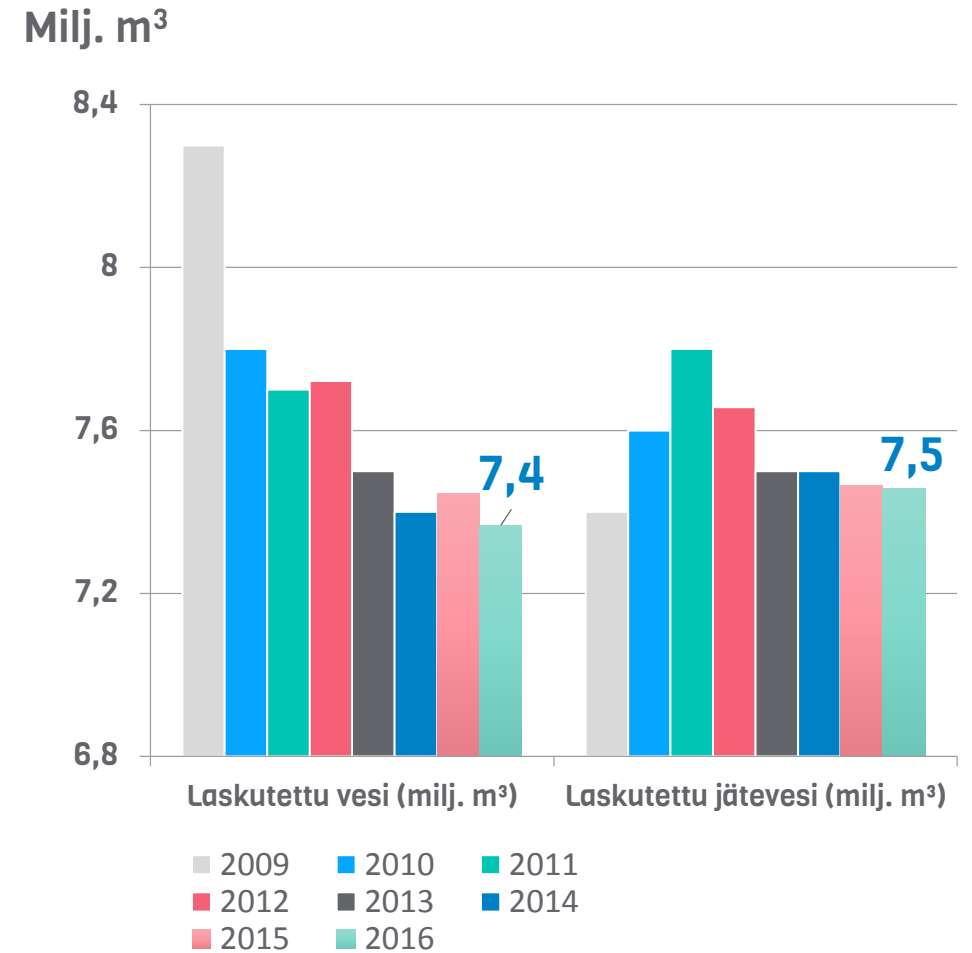
²⁾ SAIDI = keskeytysten keskimääräinen yhteenlaskettu kesto-aika h/asiakas

³⁾ SAIFI = keskeytysten keskimääräinen lukumäärä kpl/asiakas

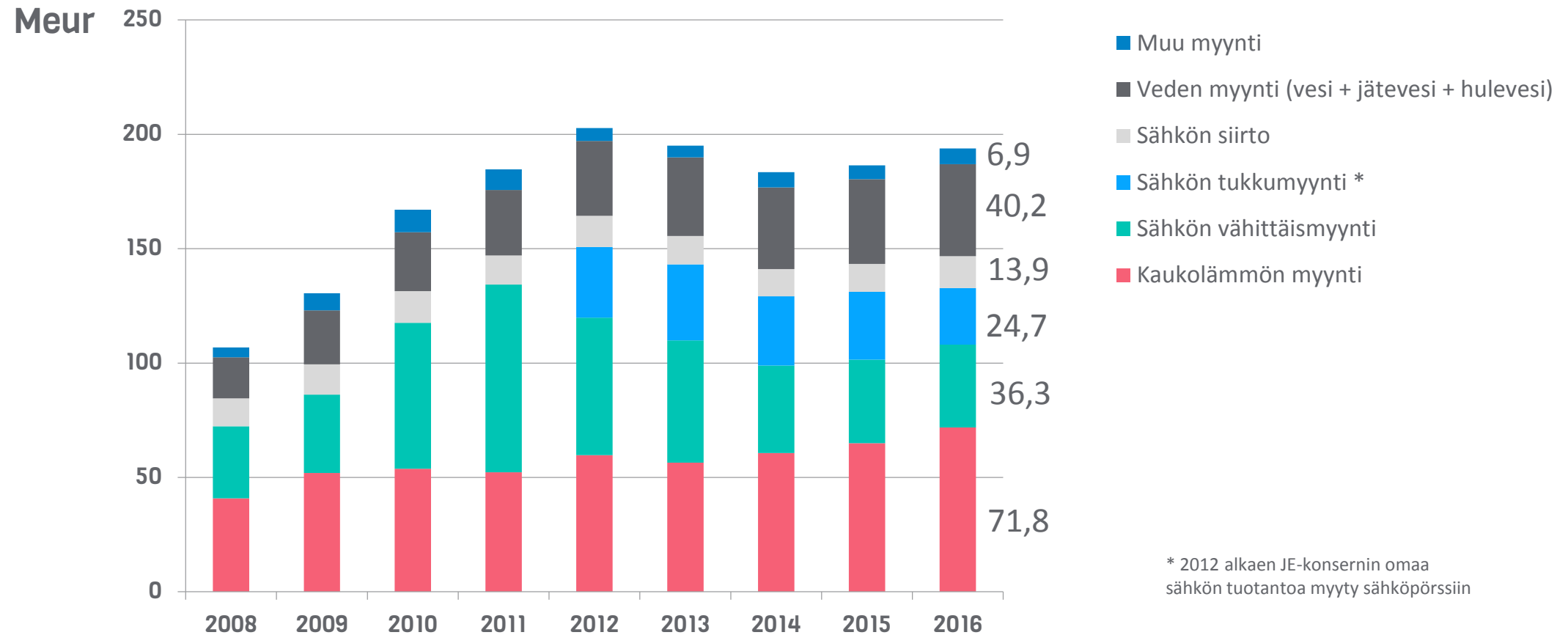
MYYNIN KEHITYS

* 2012 alkaen JE-konsernin omaa
sähkön tuotantoa myyty sähköpörssiin

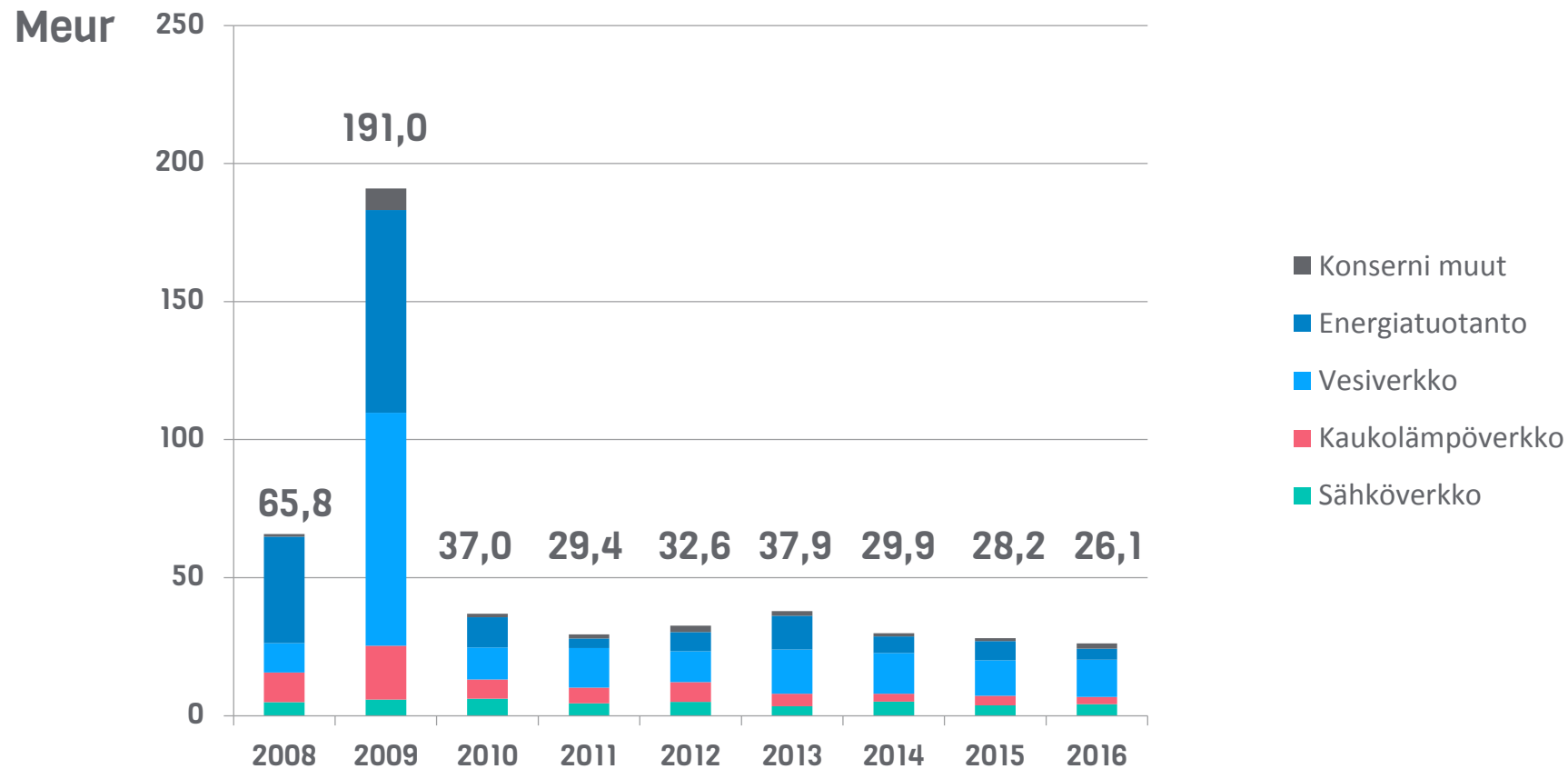

MYYNIN KEHITYS

INVESTOINNIT LIIKETOIMINNOITTAIN

ENERGIATEHOKKUUS

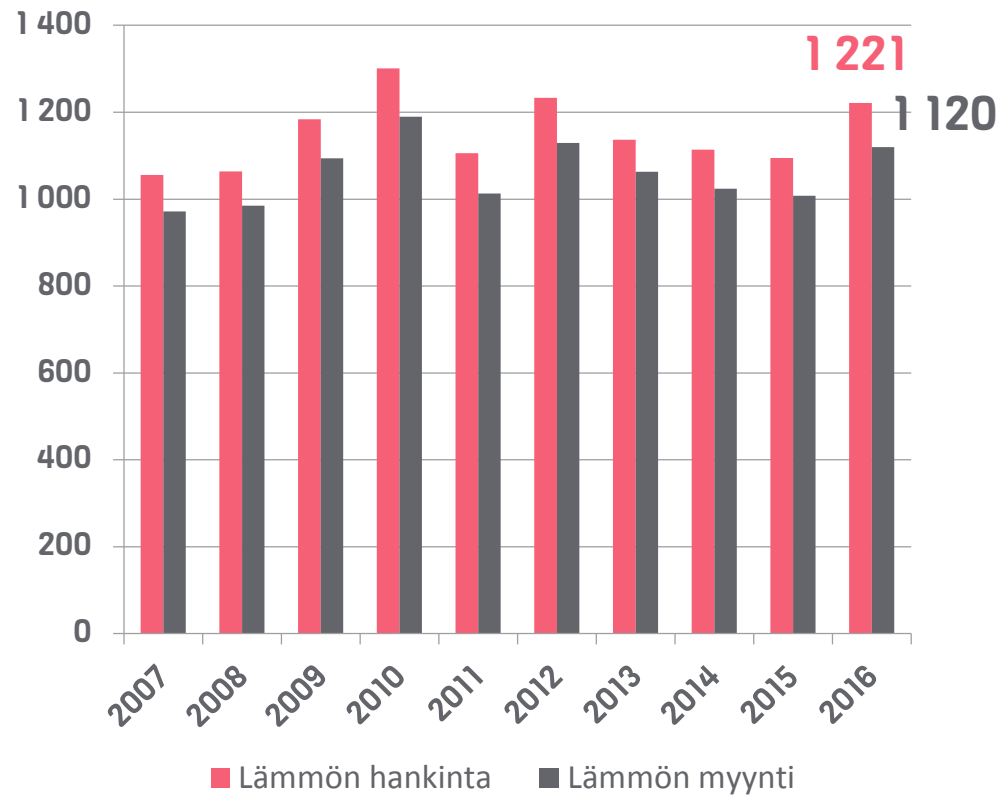
- JE ja JES ovat sitoutuneet energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen sähkön ja kaukolämmön jakelussa, lämmön ja sähkön tuotannossa sekä muissa toimenpiteissä aina, kun se on taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista.
- Energiansäästöllä tarkoitetaan sen energiankulutuksen estämistä tai alentamista, joka muutoin aiheutuisi ilman toimia. Energian käytön tehostamissuunnitelmat kohdistuvat sekä asiakkaisiin että JE:n ja JES:n omaan energiankäyttöön.
- Tehdyt toimenpiteet raportoidaan vuosittain Motivalle.
- Vuonna 2015 Jyväskylän Energia -yhtiöille tehtiin energiatehokkuuslain vaatima energiakatselmus, jossa tarkasteltiin yrityksen energiankulutusta energialajeittain ja tehtiin kohdekatselmus Keljonlahden voimalaitokselle.

KAUKOLÄMMÖN AVAINLUKUJA

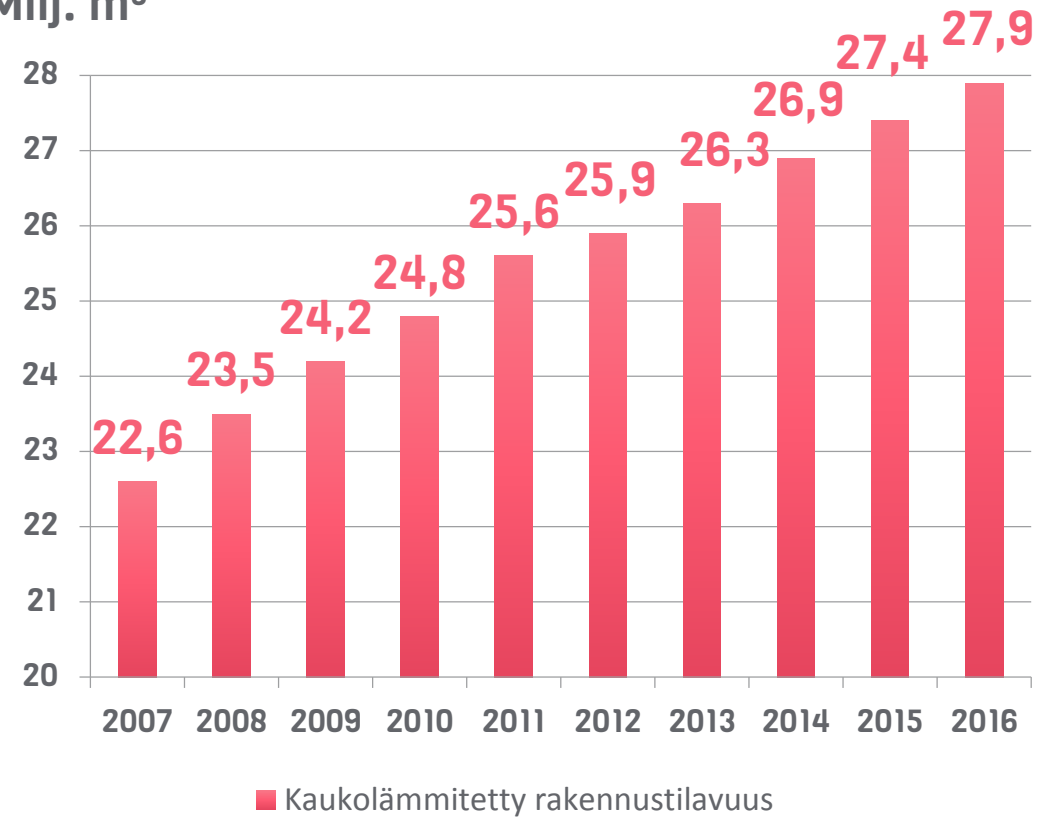
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Kaukolämmitetty rakennustilavuus (milj.m ³)	27,9	27,4	26,7	26,3	25,9	25,6	24,8
Kaukolämpöasiakkaiden määrä (kpl)	4 803	4 726	4 640	4 535	4 390	4 284	4 099
Kaukolämpöverkon pituus (km)	450	443	435	428	414	411	391
Lämmön myynti (GWh)	1 120	1 008	1 024	1 063	1 129	1 013	1 190
Lämmön hankinta (GWh)	1 221	1 095	1 114	1 137	1 233	1 106	1 301
Kaukolämpöverkon vuotovesimäärä (m ³)	11 110	6 690	9 960	3 673	10 311	6 861	8 158
Kaukolämpöverkoston vesimäärä (m ³)	25 832	25 143	23 754	23 650	22 910	22 200	22 600
Kaukolämpöverkon pumppaussähkönkulutus (MWh)	7 378	7 221	8 531	8 395	9 057	7 906	8 626

KAUKOLÄMMÖN AVAINLUKUJA

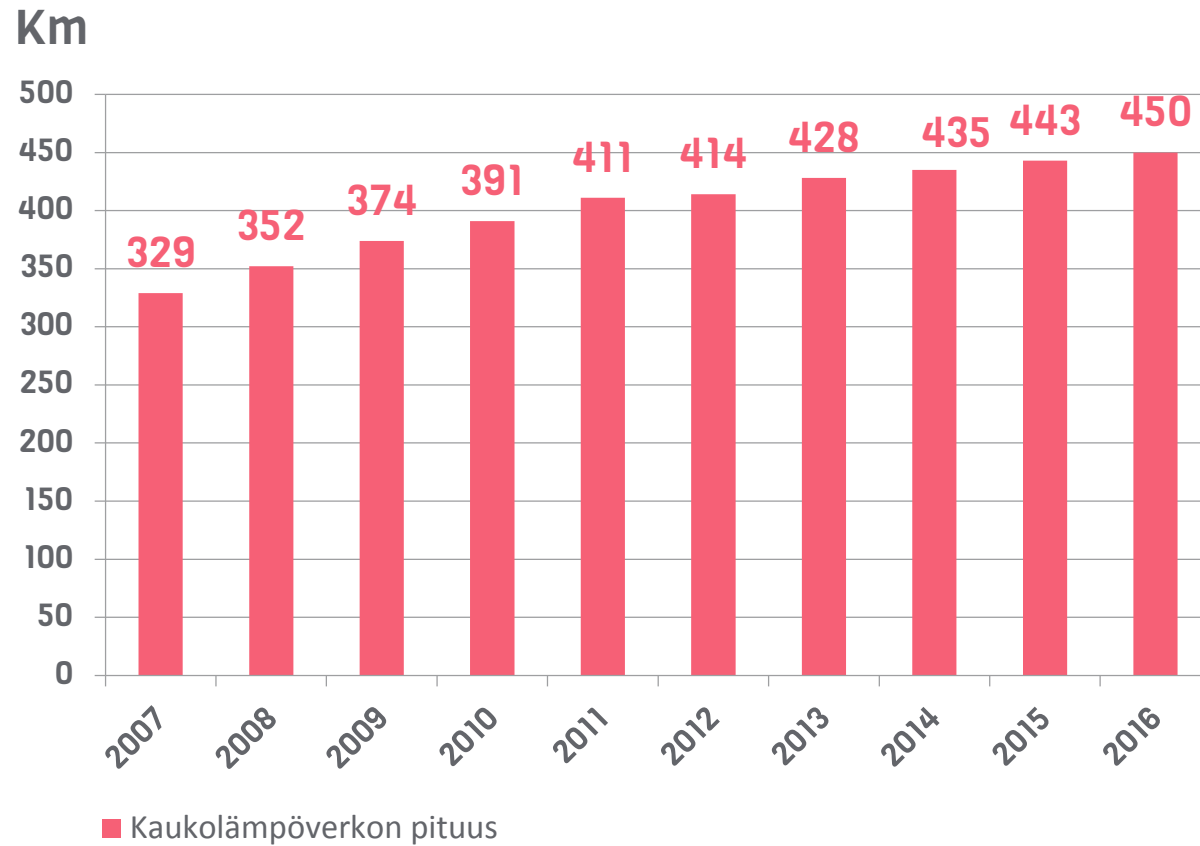
GWh

Milj. m³

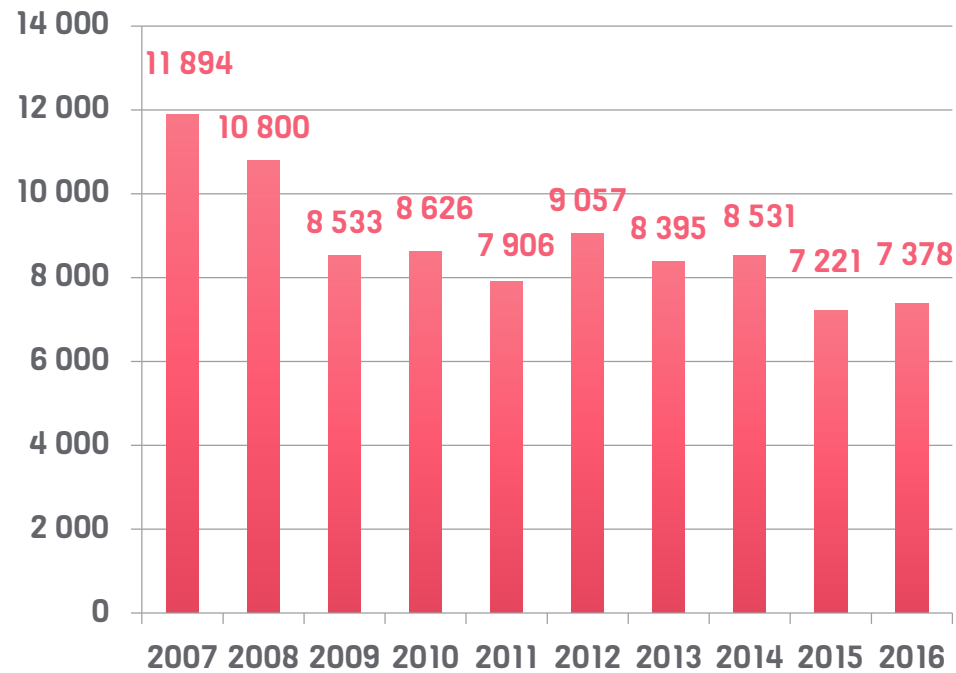

KAUKOLÄMMÖN AVAINLUKUJA

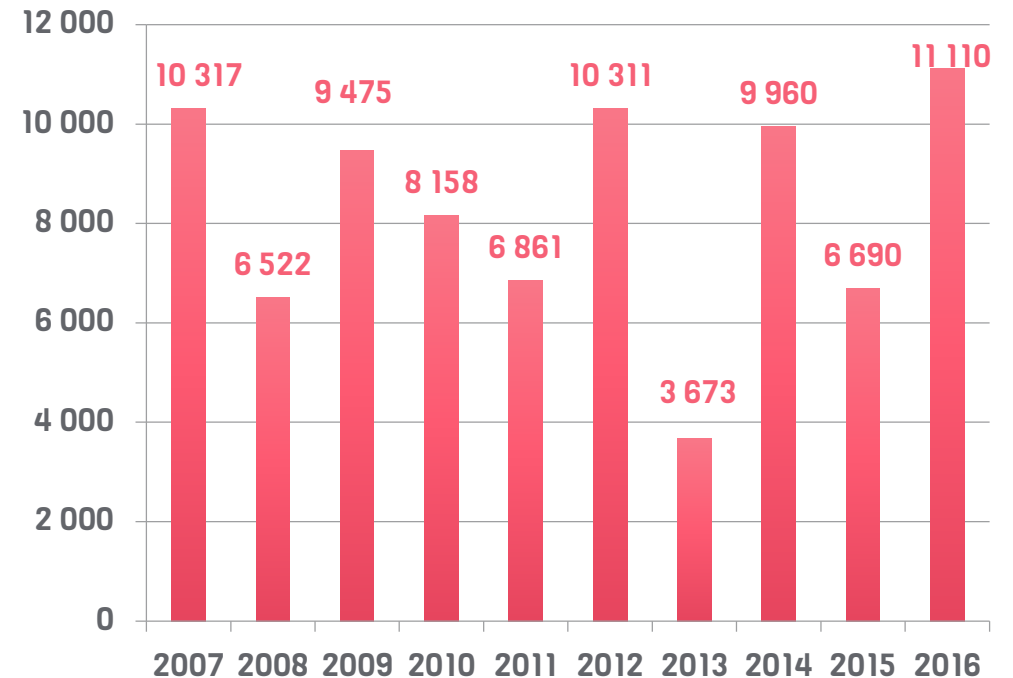
KAUKOLÄMMÖN AVAINLUKUJA

MWh

■ Kaukolämpöverkon pumppaussähkön kulutus

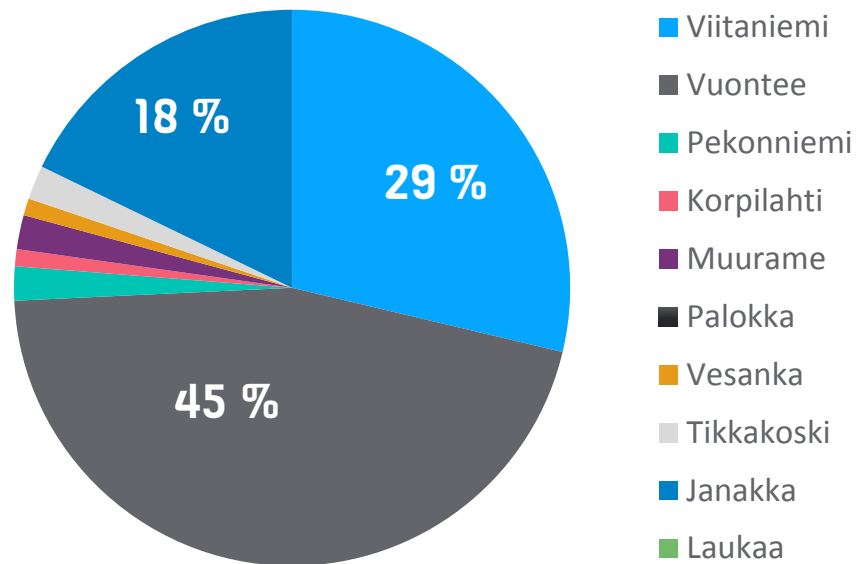
m³

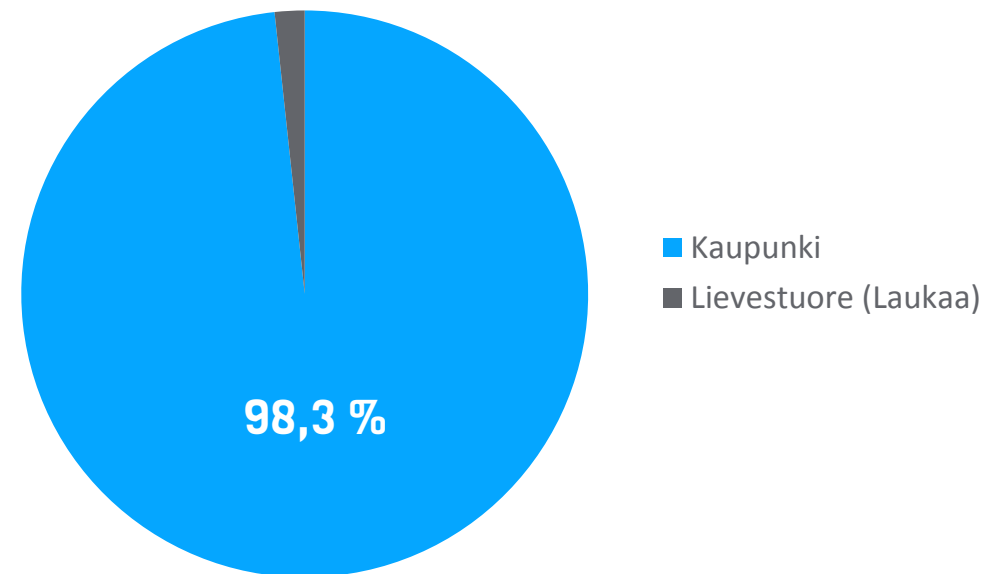
■ Kaukolämpöverkon vuotovesimäärä

VEDEN HANKINTA JA TOIMITUS 2016

Veden hankinta

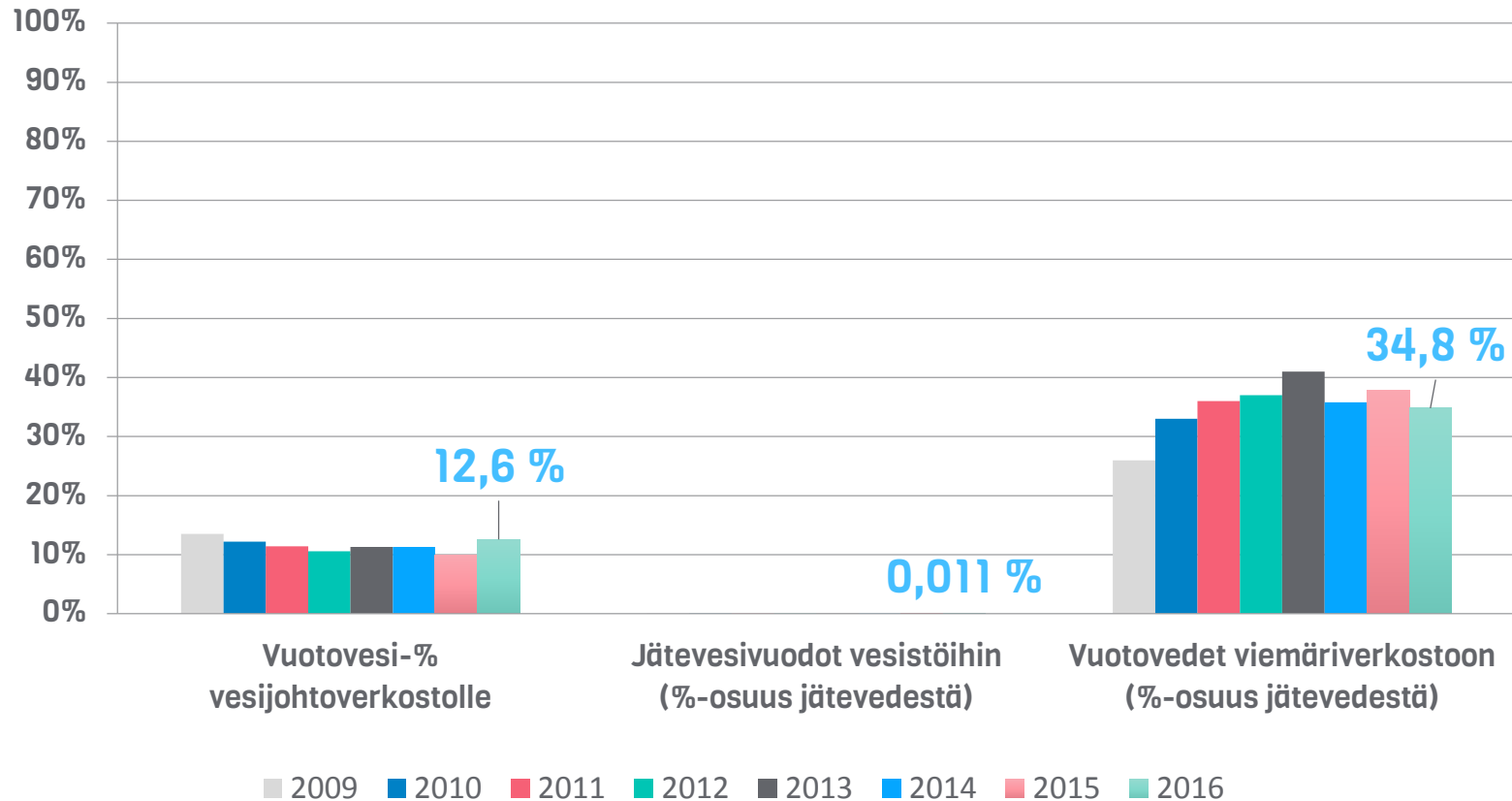

Veden toimitus

VUOTOVESIMÄÄRÄT

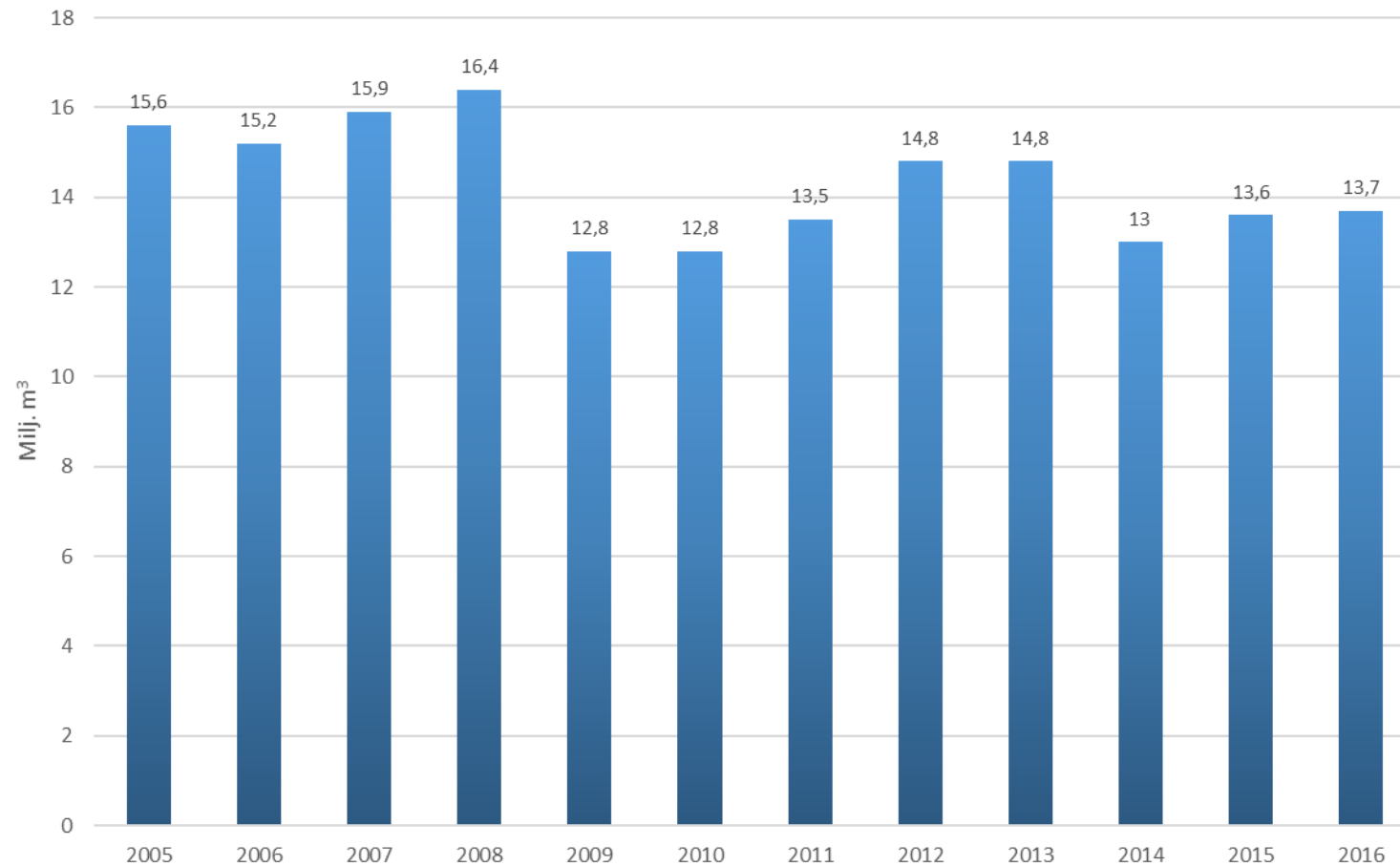
JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy

- Jyväskylän kaupungin ja Laukaan ja Muuramen kuntien omistama osakeyhtiö. Jyväskylän kaupungin omistusosuus on 87 %.
- Jätevedenpuhdistamot sijaitsevat Nenäinniemessä ja Korpilahdella.
- Nenäinniemen jätevedenpuhdistamo huolehtii Jyväskylän kaupungin ja Laukaan, Muuramen ja Uuraisten kuntien jätevesien puhdistamisesta.
- Nenäinniemessä puhdistetaan noin 150 000 asukkaan sekä viemäriverkon alueella toimivan teollisuuden jätevedet. Nenäinniemen jätevedenpuhdistamo ottaa vastaan myös asuinkiinteistöjen sako- ja pullokaivolietteitä.
- Korpilahden jätevedenpuhdistamo hoitaa Korpilahden alueen jätevesien puhdistamisen.
- Jyväskylän Energia Oy ostaa Korpilahdelta tulevien jätevesien puhdistuksen Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy:ltä. Jyväskylän Energia Oy vastaa kuntien vesihuoltolaitosten kanssa jätevesiviemäriverkostoista.

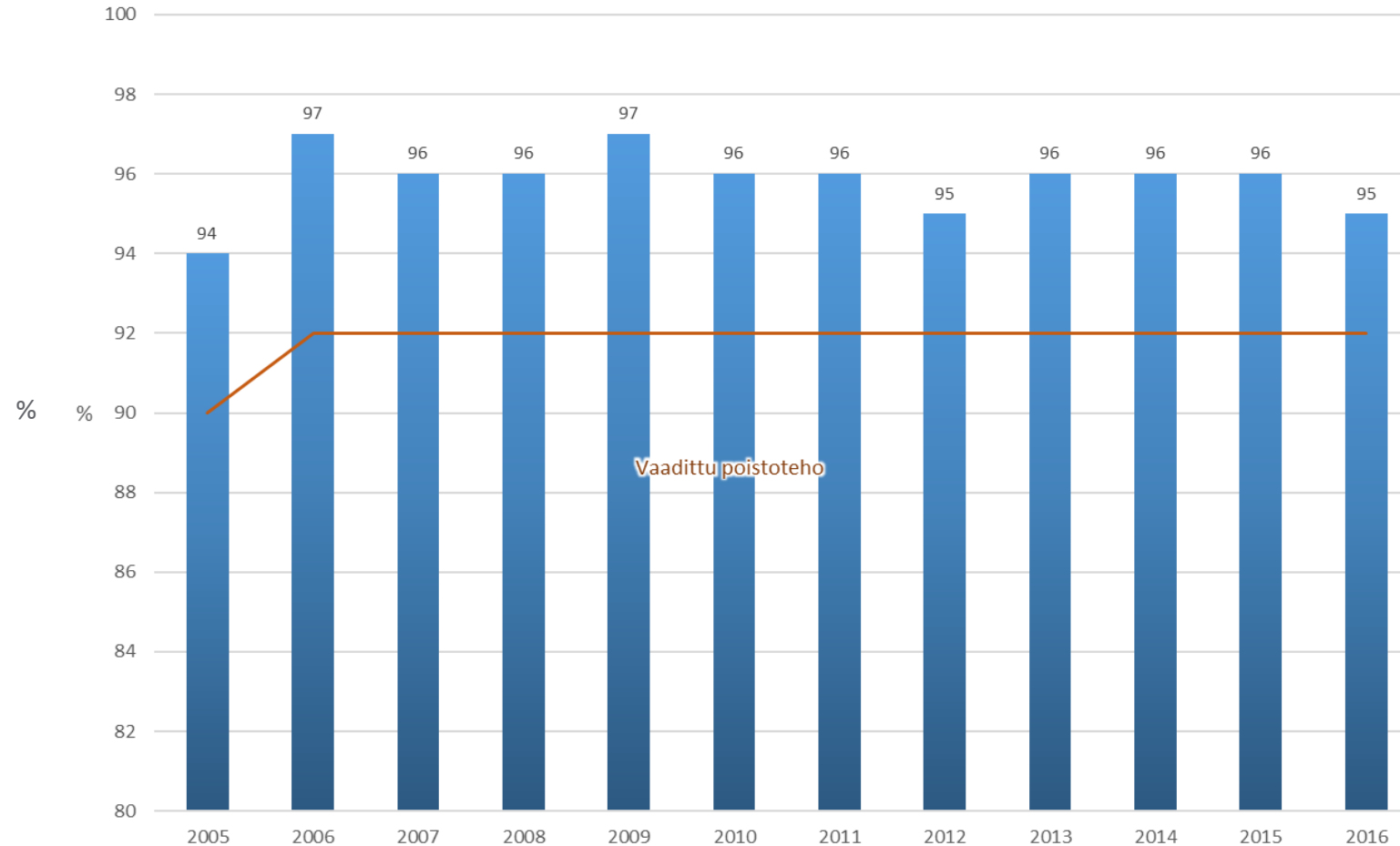
JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Nenäinniemen puhdistamo, tuleva vesimäärä

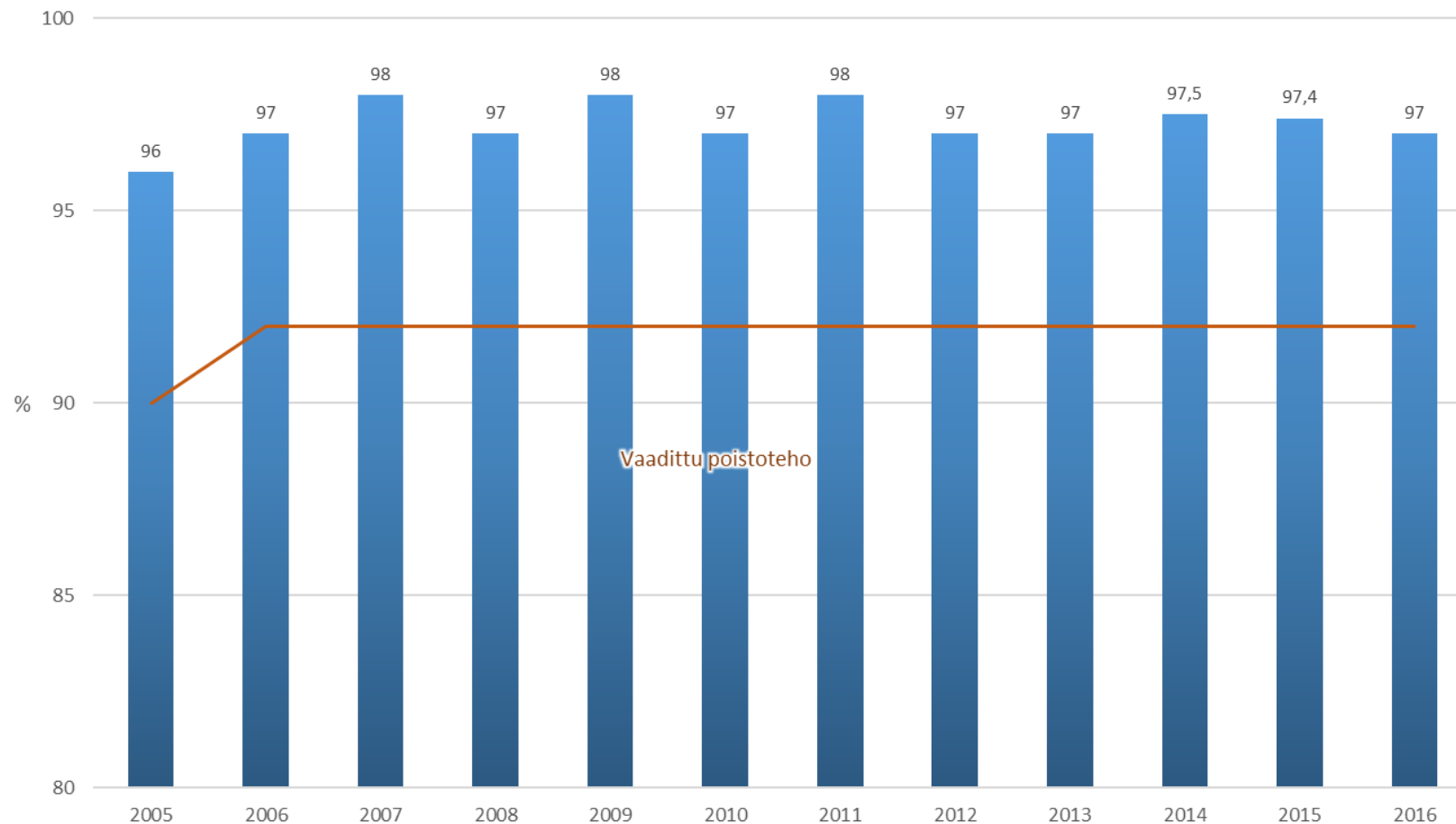
JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Nenäinniemen puhdistamo, fosforin poistoteho

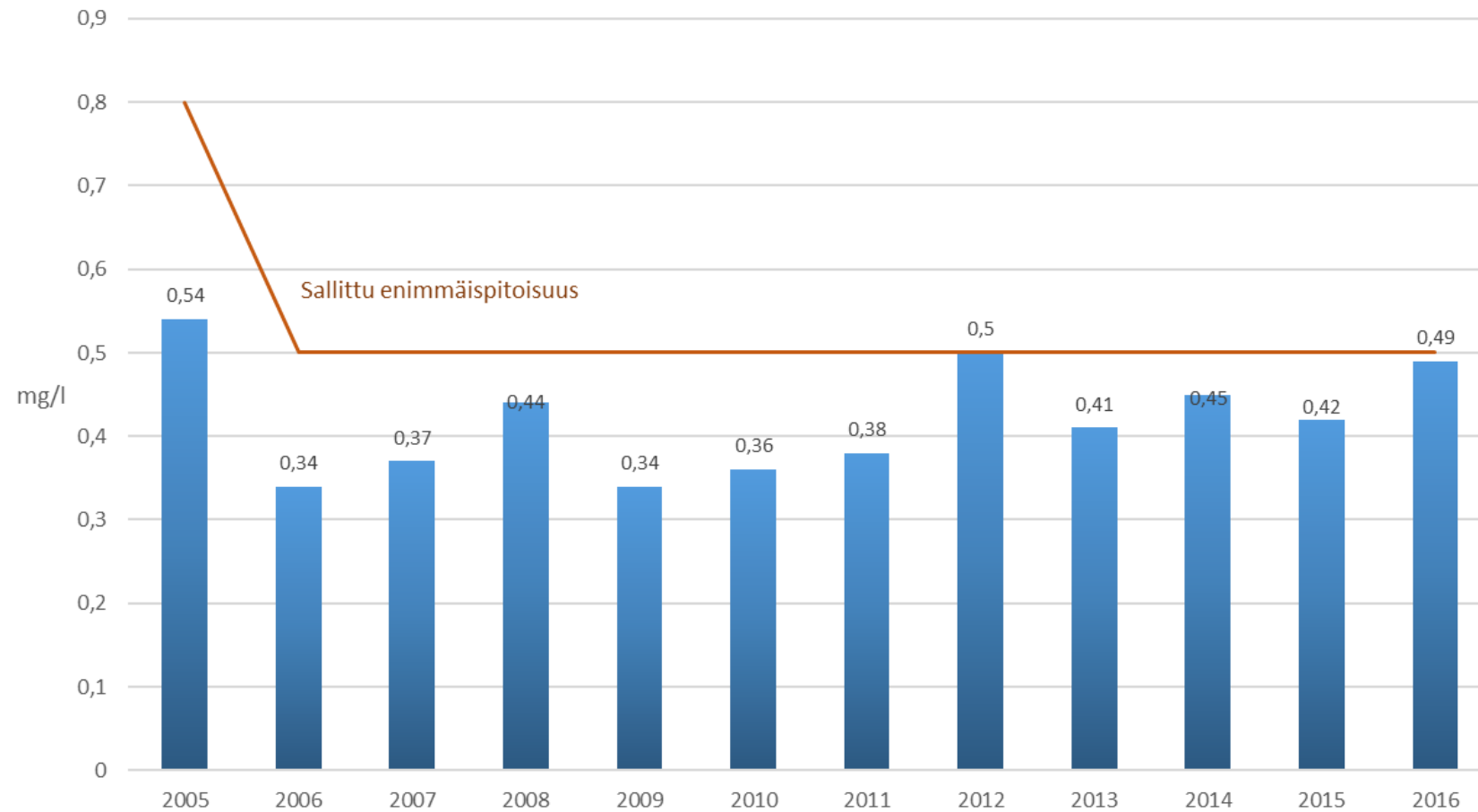
JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Nenäinniemen puhdistamo, BOD_{7,ATU}:n poistoteho

JÄTEVEDEN PUHDISTUS

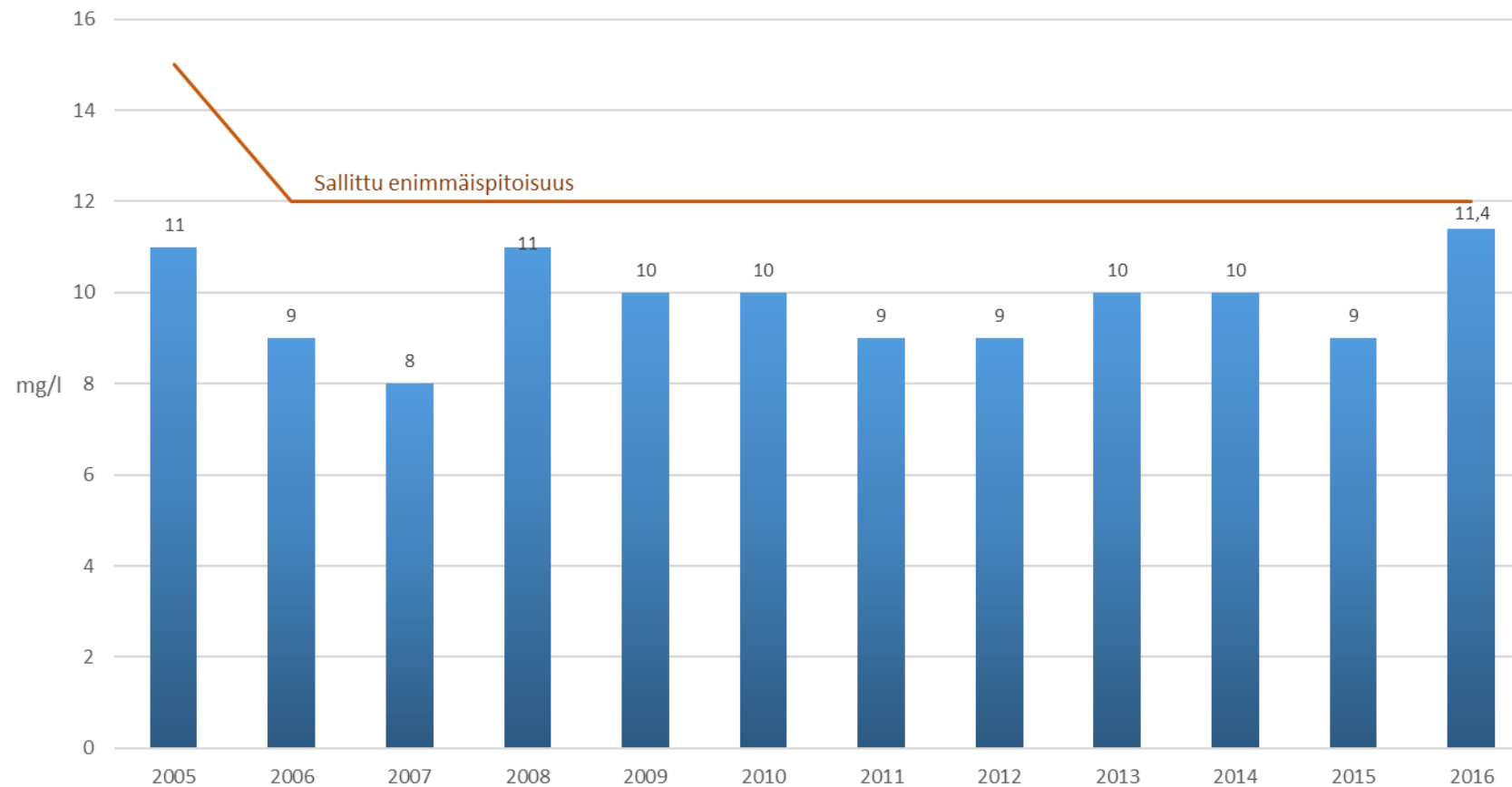
Nenäinniemen puhdistamo, lähtevän veden fosforipitoisuus

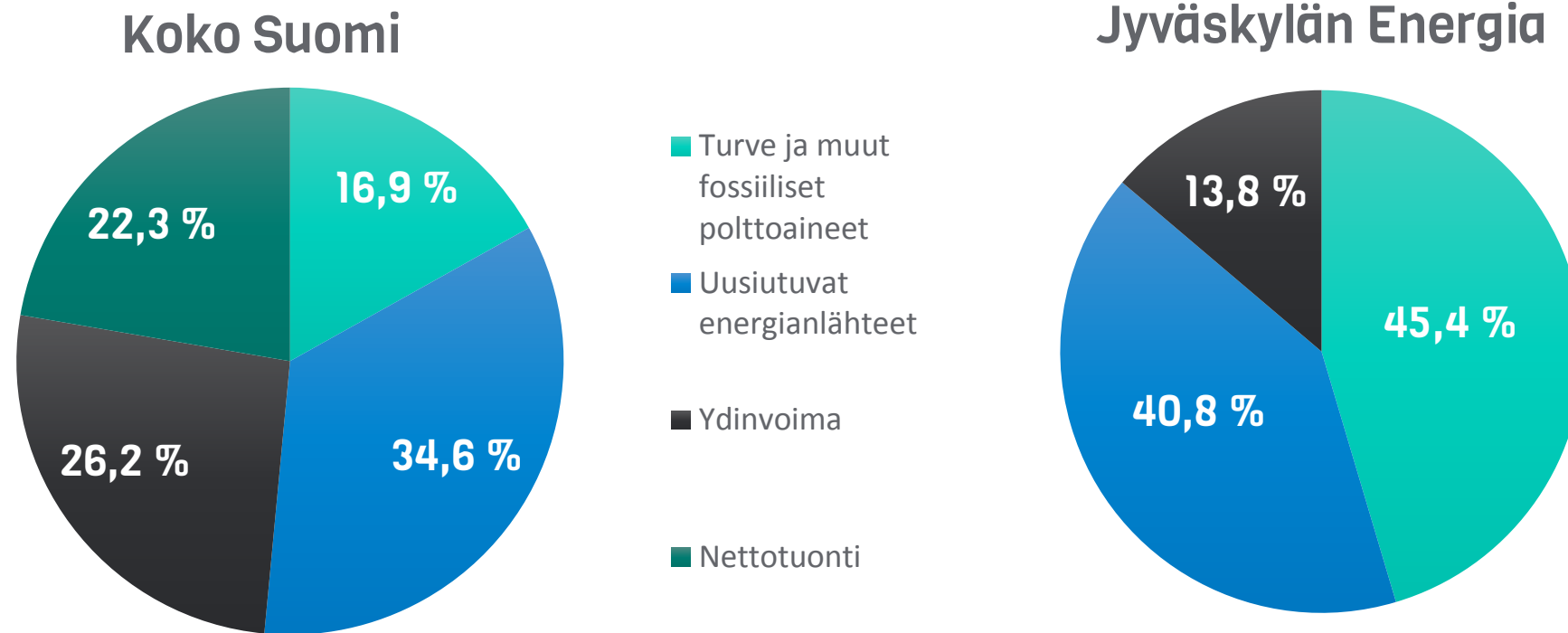
JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Nenäinniemen puhdistamo, lähtevän veden BOD_{7,ATU}-pitoisuus

Purkuvesistöä kuormittava jäteveden sisältämä happea kuluttava orgaaninen aines (BOD₇) sekä kyseiselle parametrille ympäristöluvassa määrätty enimmäispitoisuudet.

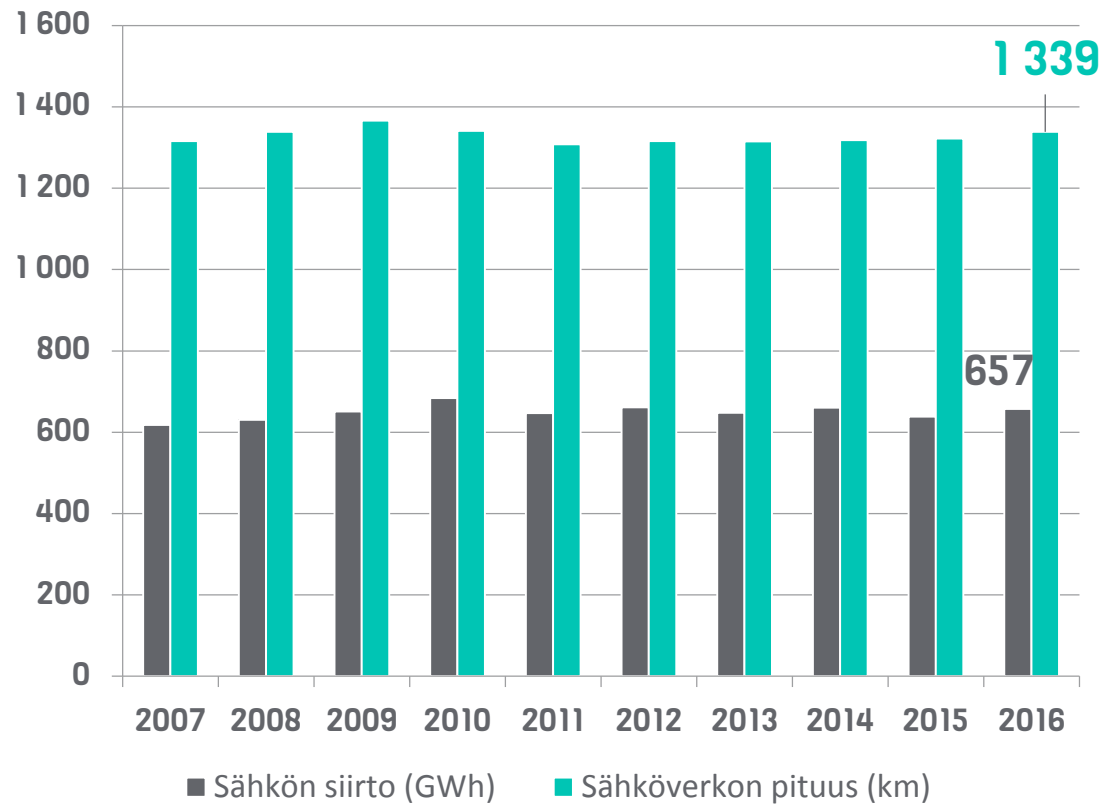
MYYDYN SÄHKÖN ALKUPERÄ VUONNA 2016

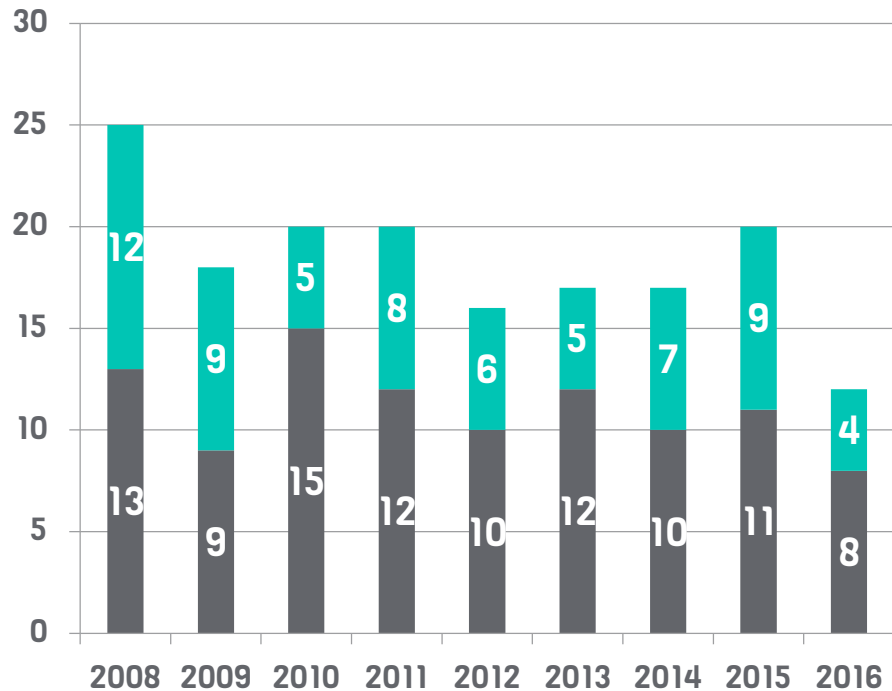
Lähde: Energiateollisuus ry (Sähkön hankinta energialähteittäin 2016)
Jyväskylän Energian tiedot: JYT, JVO ja Energiavirasto

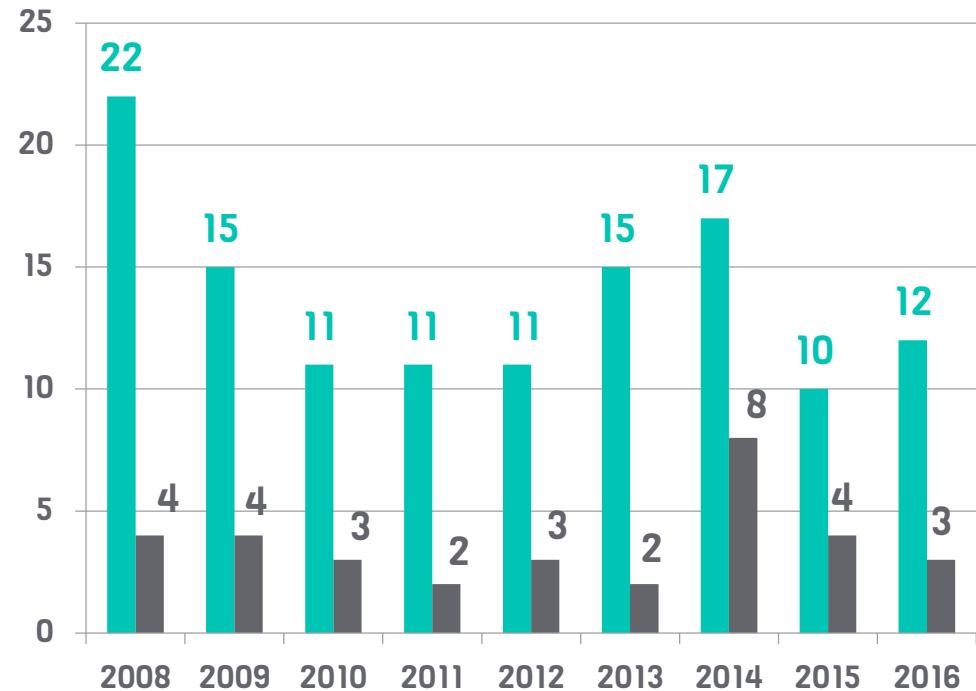
SÄHKÖN SIIRRON TUNNUSLUKUJA

SÄHKÖN SIIRRON TUNNUSLUKUJA

■ KytKentätoimenpiteitä vaativat pysyvät keskeytykset (kpl)
■ Lyhyet häiriöt (kpl)

■ Verkkoon liitetyt uudet muuntamot (kpl)
■ Muuntamoiden saneeraukset (kpl)

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN

ENERGIANTUOTANTOMME

- Ympäristöpolitiikkaamme ohjaavat hallituksen hyväksymät periaatteet:
  - Vähennämme ja ehkäisemme toimintaamme liittyviä haitallisia ympäristövaikutuksia
  - Edistämme järkevää energia- ja vesivarojen käyttöä
  - Energian hankintamme perustuu kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ensisijaisesti seudullisiin, uusiutuviin polttoaineisiin sekä lämmön ja sähkön yhteistuotantoon
- Ympäristöasioiden hallintaa ja kehittämistä ohjataan sertifioidulla ympäristöasioiden hallintajärjestelmällä.
- Pyrimme tuottamaan energiaa mahdollisimman luontoystävällisesti. Vuonna 2016 jo 51,9 % energiantuotannostamme oli uusiutuvilla energianlähteillä tuotettua.
- Olemme sitoutuneet järkevän energiankäytön ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen.
- JE-konserniin kuuluvilla yhtiöillä on kaikki energia- ja vesiliiketoimintaan liittyvät ympäristöluvat.
- Voimalaitostemme tuhista 100% menee hyötykäyttöön mm. metsälannoitteeksi ja maanrakennukseen.

RAUHALAHDEN VOIMALAITOS

- Pääpolttoaineet turve ja puu
- Tukipolttoaine hiili ja öljy
- Toimintaperiaate sähkön ja lämmön yhteistuotanto (CHP)
- Sähköteho 85 MW
- Kaukolämpöteho 200 MW
- 2015 uusi savukaasupesuri ja sähkösuodatin
- Käyttöönottovuosi 1986

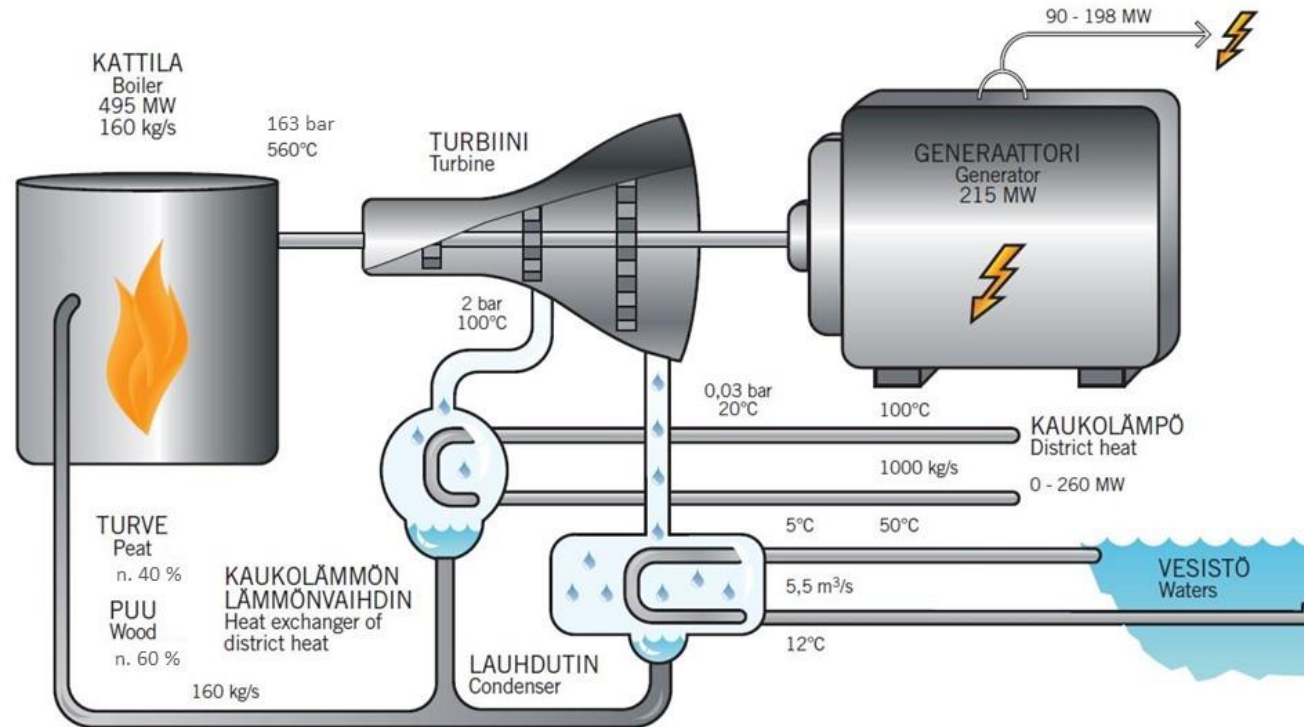
KELJONLAHDEN VOIMALAITOS

- Pääpolttoaineet turve ja puu
- Tukipolttoaine hiili ja öljy
- Kaksi toimintaperiaatetta:
  - sähkön ja lämmön yhteistuotanto (CHP)
  - sähkön lauhdetuotanto
- Kattilateho 495 MW
- Sähköteho lauhdetuotannossa 215 MW
- Sähköteho yhteistuotannossa 163 MW
- Kaukolämpöteho 260 MW

VOIMALAITOKSEN TOIMINTAKAAVIO

ENERGIAN TUOTANTOMME KÄYTTÄÄ VUODESSA

20 000 -25 000 täysperävaunuyhdistelmän verran polttoainetta

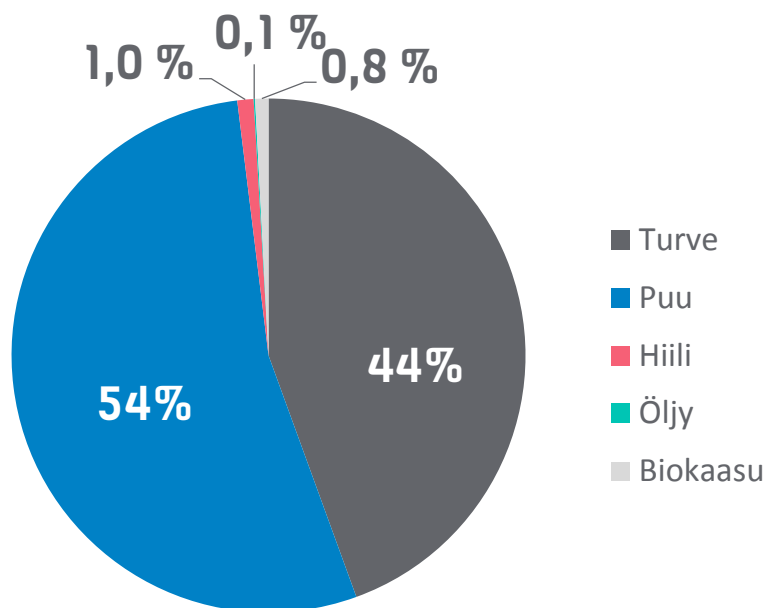
1000 X

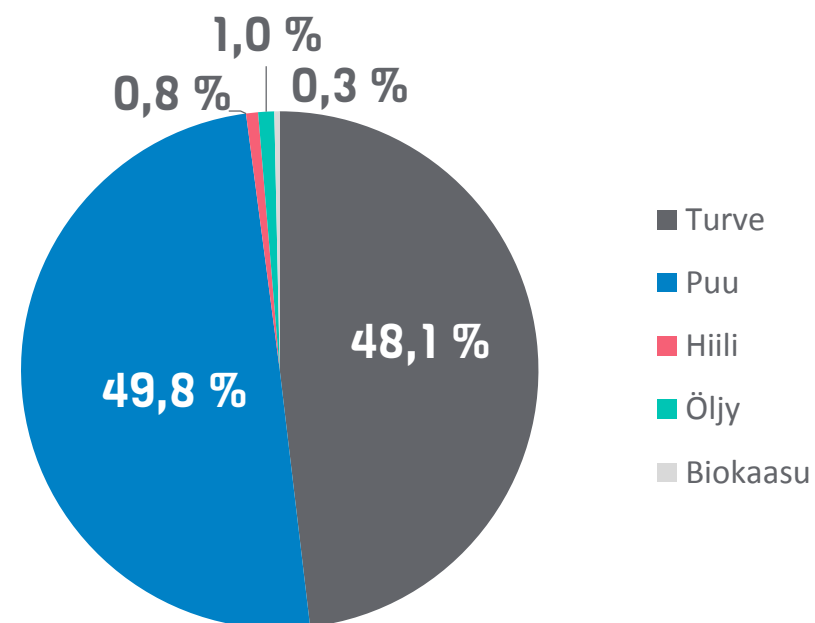
POLTTOAINEVEROA
MAKSETAAN VUOSITTAIN
1,5–2 MEUR

ENERGIAN TUOTANTO 2016

Sähkön tuotannon
polttoainejakauma

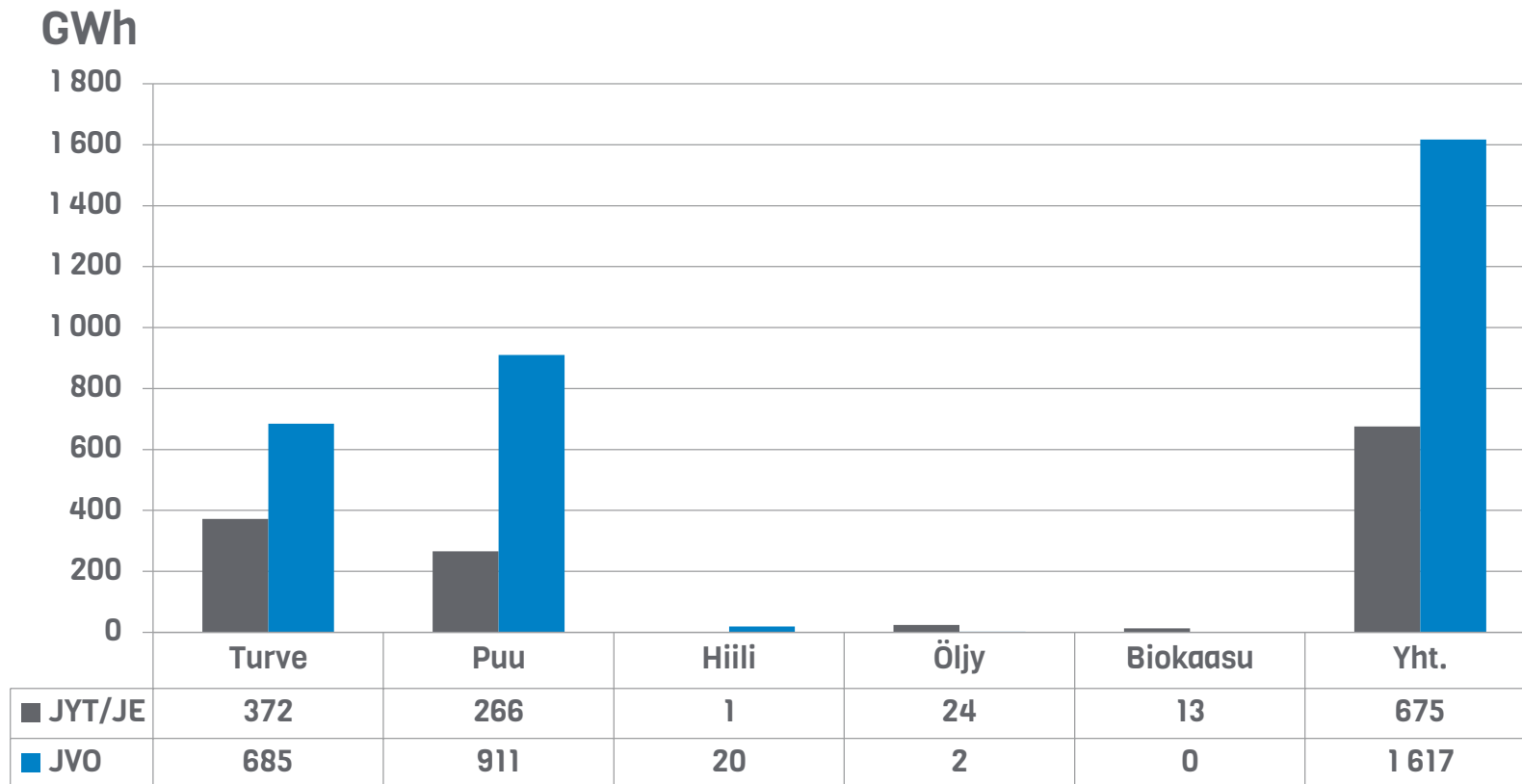

Kaukolämmön tuotannon
polttoainejakauma

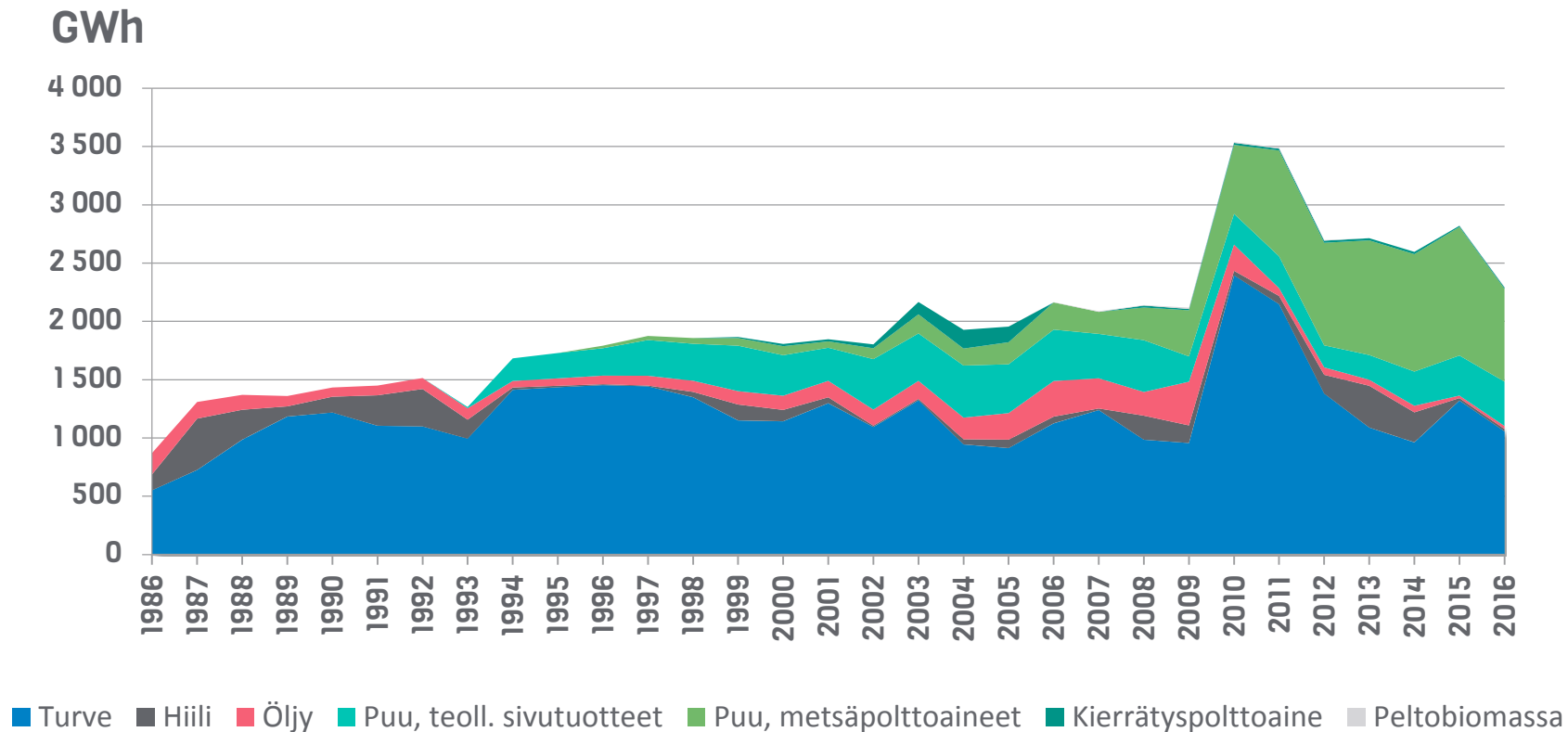

POLTTOAINEIDEN KÄYTTÖ 2016

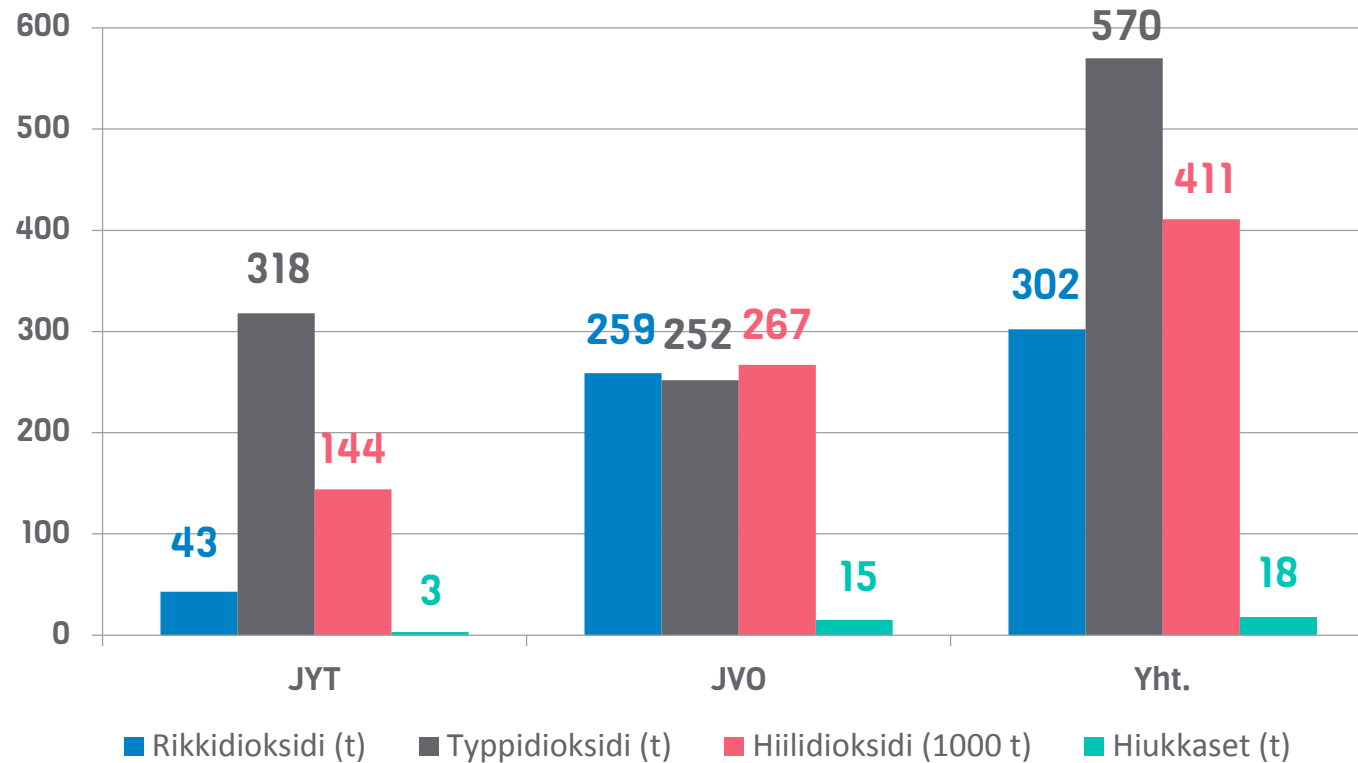
* Jyväskylän Voima Oy:n (JVO) luvut sisältävät kaiken polttoainekäytön. Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%.

POLTTOAINEIDEN KÄYTTÖ 1986–2016

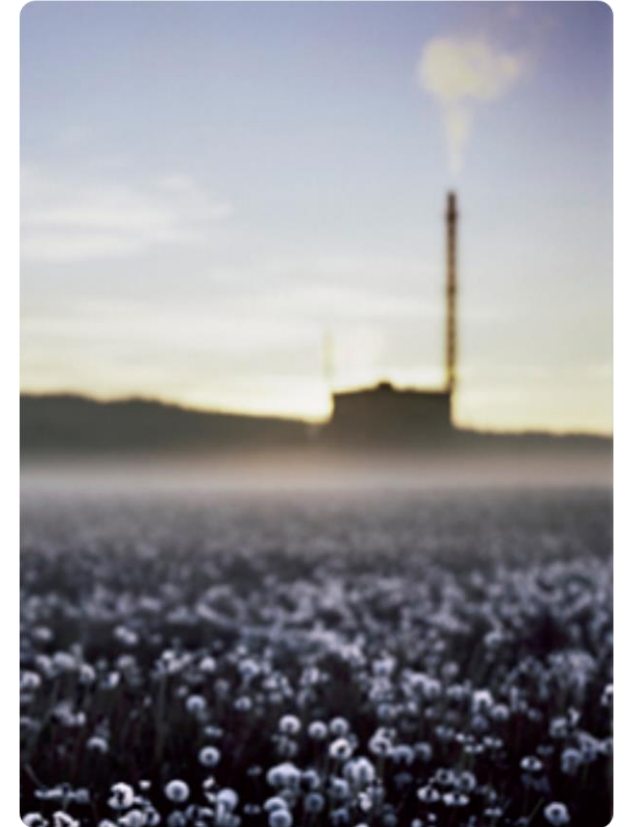

* Luvut sisältävät koko Jyväskylän Voima Oy:n (JVO) polttoainekäytön. Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%

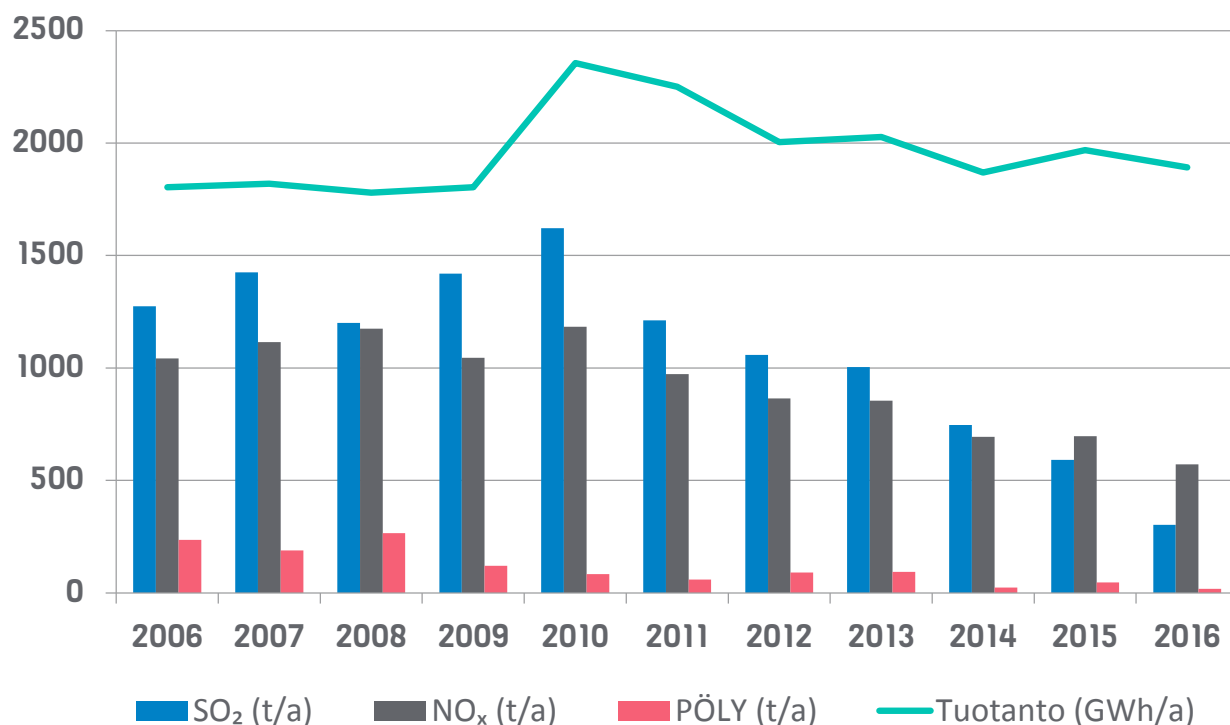
ENERGIATUOTANNON PÄÄSTÖT ILMAAN 2016

* Luvut sisältävät koko Jyväskylän Voima Oy:n (JVO) ilmanpäästöt. Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%

TYPENOKSIDI- (NO_x), RIKKIDIOKSIDI- (SO₂) JA PÖLYPÄÄSTÖT 2016

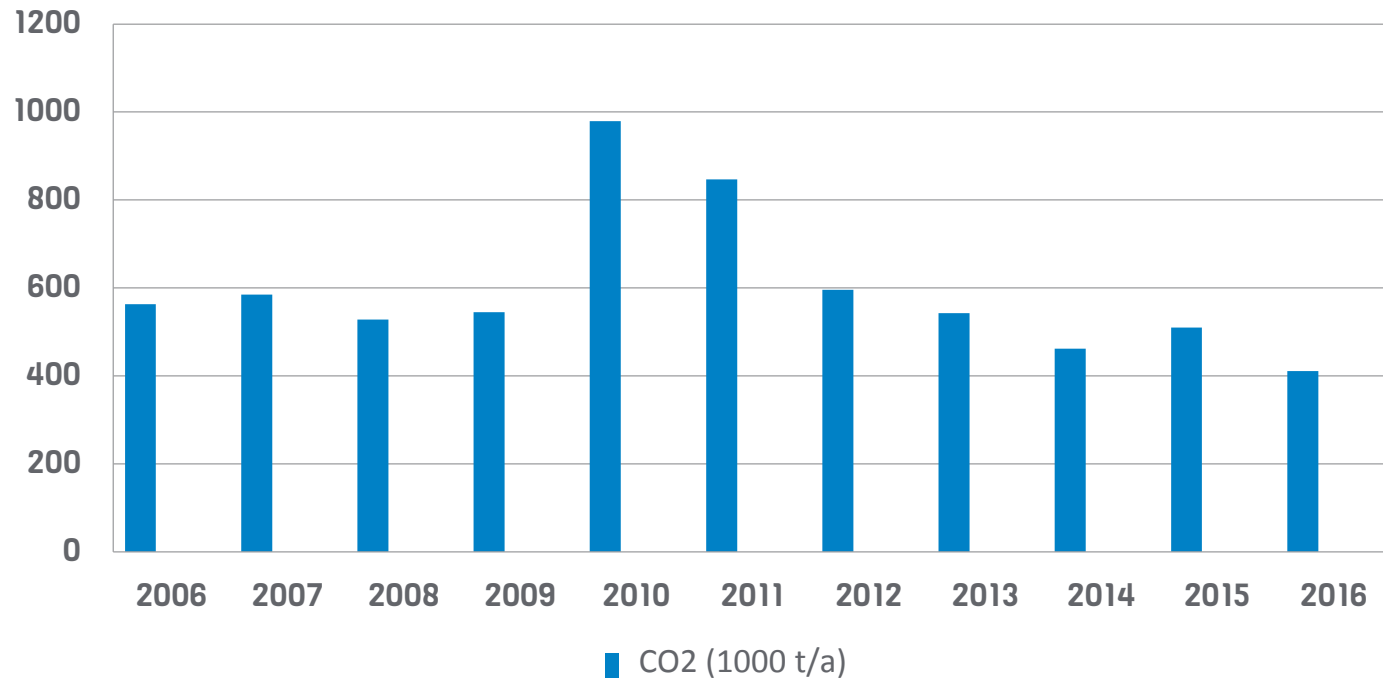

Päästöjen määrä ja päästöt megawattituntia kohti ovat pienentyneet. Oheisesta kuvaajasta tämä näkyy hyvin verrattaessa vuotta 2016 vuosiin 2006–2009. Rauhalahden savukaasupesuri pienentää olennaisesti rikkidioksidi- ja pölypäästöjä vuodesta 2016 alkaen.

* Luvut sisältävät myös koko Jyväskylän Voima Oy:n (JVO) päästöt. Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%

HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT 2006–2016

1000 tonnia

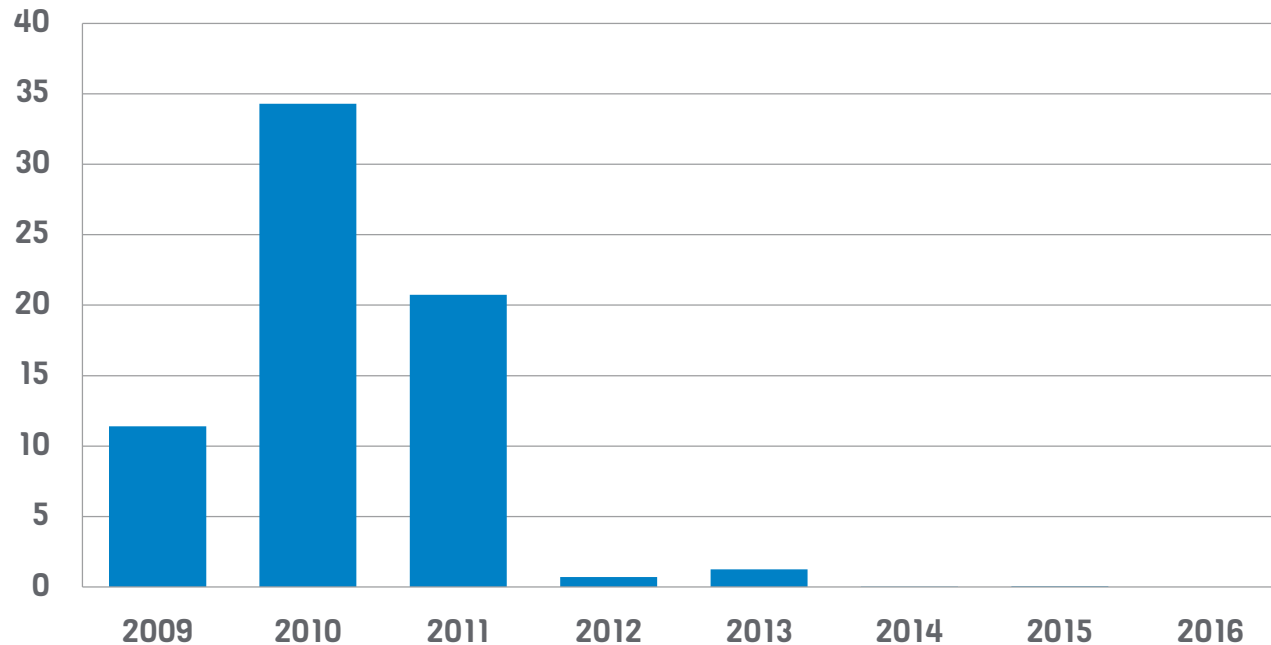
* Luvut sisältävät myös koko Jyväskylän Voima Oy:n (JVO) päästöt. Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%

Turpeen, kivihiilen ja
öljyn CO₂-päästöt
ovat pienentyneet
puun osuuden
kasvaessa
voimalaitosten
polttoainekäytöstä.

VOIMALAITOSTEN TUHKAT

Kaatopaikalle toimitettu voimalaitosten tuhka

Milj. kg

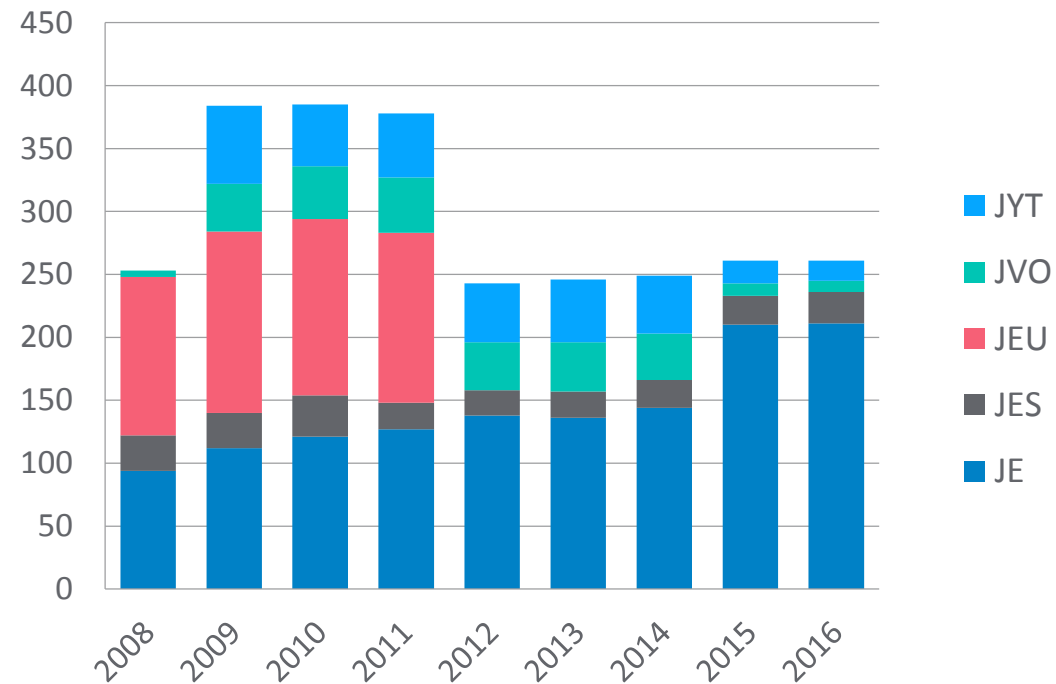

* Luvut sisältävät myös koko Jyväskylän Voima Oy:n (JVO) tuhkat. Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%

Vuonna 2016
tuhkista meni
100 %
hyötykäyttöön

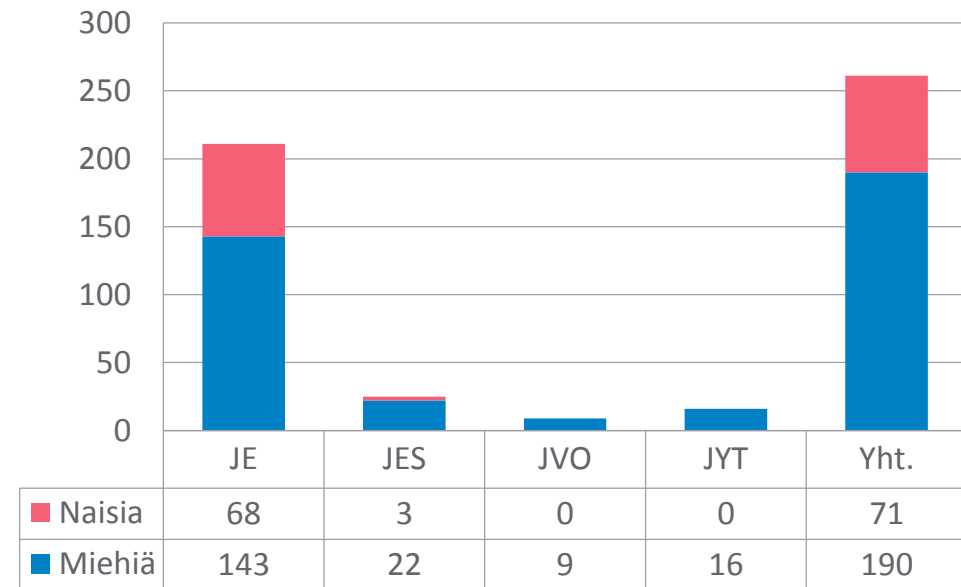
HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärän kehittyminen

- JE-Urakoinnin (JEU) koko henkilökunta siirtyi liiketoimintakaupassa 1.3.2012 Jynet Oy:lle 1.3.2012.
- JE-konsernin henkilömäärä vuoden 2016 lopussa oli 254, joista miehiä 183 ja naisia 71
- Vuoden 2015 alusta JVO:n ja JYT:n käyttöhenkilöstö siirtyi Jyväskylän Energia Oy:n kirjoille

Henkilöstö yhtiöittäin

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö keskimäärin	2016		2015		2014		2013		2012		2011	
	Vakituiset/ määräaikaiset	Yht.	Vakituiset/ määräaikaiset	Yht.	Vakituiset/ määräaikaiset	Yht.	Vakituiset/ määräaikaiset	Yht.	Vakituiset/ määräaikaiset	Yht.	Vakituiset/ määräaikaiset	Yht.
Jyväskylän Energia Oy	184/27	211	186/24	210	125/19	144	122/14	136	125 / 13	138	119 / 8	127
JE-Urakointi Oy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	122 / 13	135
JE-Siirto Oy	21/4	25	20/3	23	19/3	22	19/2	21	19 / 1	20	21 / 0	21
Jyväskylän Voima Oy	9/0	9	10/0	10	37/0	37	38/1	39	37 / 1	38	38 / 6	44
Jyväskylän Energiantuotanto Oy	16/0	16	17/1	18	44/2	46	48/2	50	46 / 1	47	47 / 4	51
Konserni yhteensä	230/31	261	233/28	261	225/24	249	227/19	246	227 / 16	243	347 / 31	378

- Henkilömääräksi laskettu keskimääräinen henkilöstön lukumäärä vuoden 2016 aikana
- JE-konsernin henkilömäärä vuoden 2016 lopussa oli 254, joista vakituisia 223 ja määräaikaisia 31
- Vuoden 2015 alusta JVO:n ja JYT:n käyttöhenkilöstö siirtyi Jyväskylän Energia Oy:n kirjoille
- JE-Urakoinnin (JEU) koko henkilökunta siirtyi liiketoimintakaupassa 1.3.2012 Jynet Oy:lle 1.3.2012.

HENKILÖSTÖ 2016

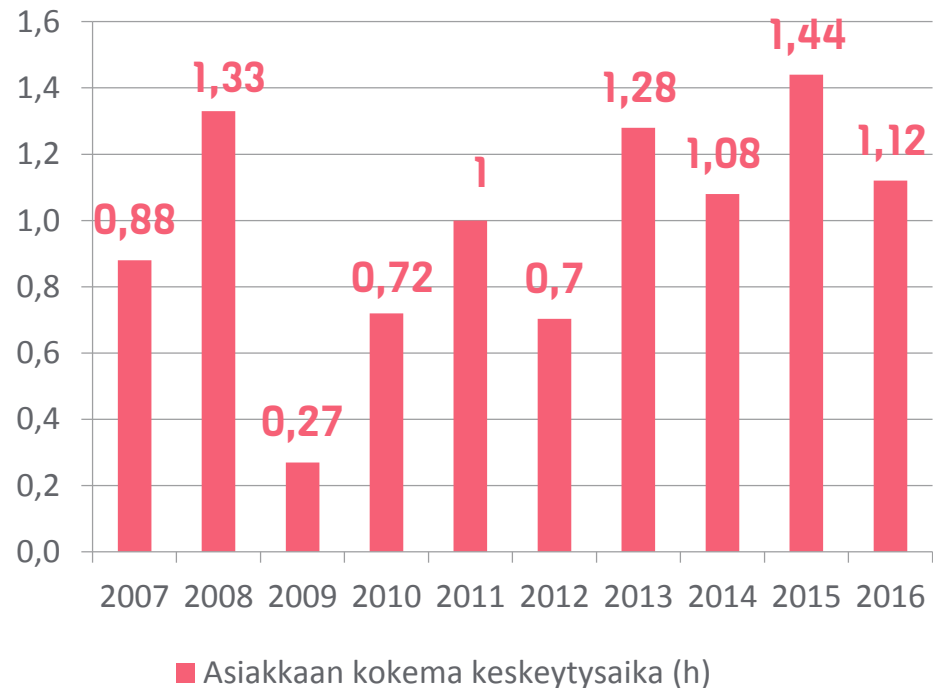
	Konserni	JE	JES	JVO	JYT
Työntekijöiden keski-ikä	44,4	43,5	45,8	51	50,5
Keskim. palvelusuhteen pituus	15	14	23	15	21
Sairauspoissaolot kalenteripäiviä/henkilö	8	9	3	6	11
Sairauspoissaolot (%)	1,6	2,9	0,6	0,65	1,9
joista työtapaturmien aiheuttamia (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Työtapaturmien määrä ¹⁾	0	0	0	0	0
Tapaturmataajuus LTIF ²⁾	0	0	0	0	0

¹⁾ Konsernin omalle henkilöstölle vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneet työtapaturmat
(Huom! Raportointitapa muuttunut vuodesta 2010)

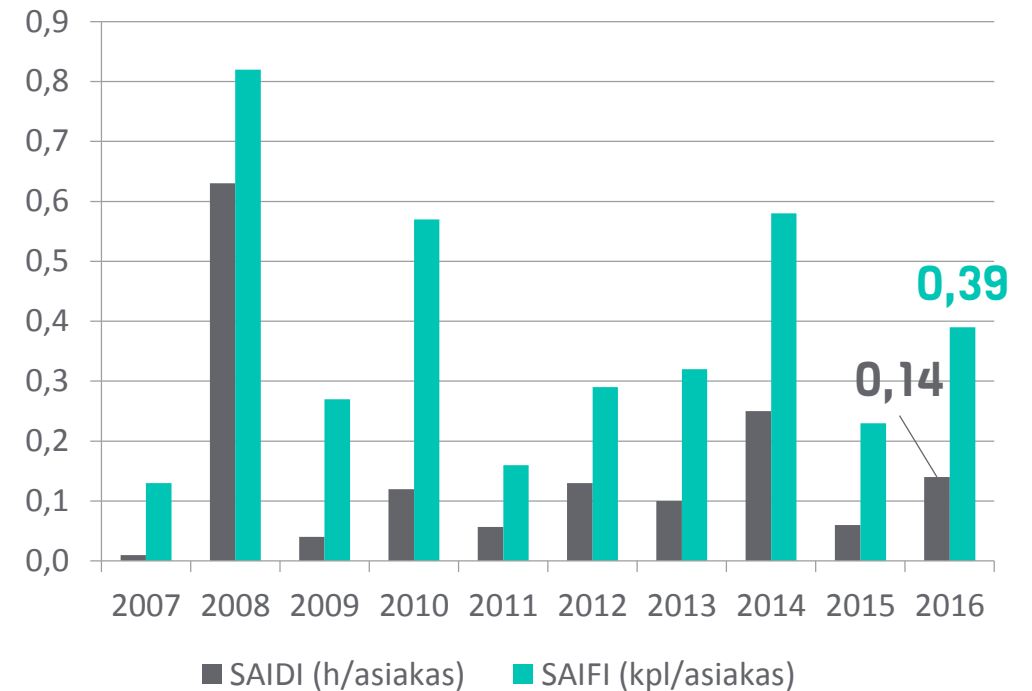
²⁾ Työtapaturmien määrä miljoonaa tehtyä työtuntia kohti

TUOTEVASTUU / KESKEYTYKSET

Kaukolämpö

Sähkö

SAIDI = keskeytysten keskimääräinen yhteenlaskettu kesto aika h/asiakas. SAIFI = keskeytysten keskimääräinen lukumäärä kpl/asiakas.

JE-KONSERNIN VUOSI 2016

Plussat

- Puun osuus ennätyselliseen 51,9 prosenttiin voimalaitosten polttoainevirrasta.
- 100 % voimalaitosten tuhista meni hyötykäyttöön.
- Laitosten käytettävyyden huipputasoa.
- Energiantuotannossa saatiin ehjä ajokausi ja laitosten ajon vuorottelu oli lähes optimaalista, mikä paransi laitosten hyötysuhdetta merkittävästi.
- IED-projektin myötä tullut uusi savukaasupesuri osoittautui tehokkaaksi ja hyvin käytettäväksi, mikä tarkoitti isoja säästöjä polttoaineen käytössä.
- Polttoaineiden kokonaiskäyttö väheni edellisvuodesta 21 prosenttia, mikä johtui voimalaitosten onnistuneesta ajojärjestyksestä ja parantuneesta hyötysuhteesta.
- Sähkö- ja kaukolämpöverkot ovat hyvässä kunnossa, ja niiden tuottotaso näyttää vakaalta.
- Vesiverkkoihin ja vedentuotantoon vuonna 2016 tehdyt investoinnit 13,9 M€ on kyetty rahoittamaan kolmannen kerran konsernin vesiliiketoiminnan historiassa liiketoiminnan tuotoilla.
- Vesiliiketoiminnan laajentamisessa tehtiin merkittäviä avauksia: Tikkakosken varuskunta-alueen vesihuolto, ensimmäiset palvelusopimukset vesihuollon palveluiden toimittamisesta muille vesilaitoksille ja Laukaan Vesihuolto Oy:n kanssa sovittiin siirtoviemärin rakentamisesta ja operoinnista Lievestuoreen taajaman jätevesien siirtämiseksi Jyväskylään puhdistettavaksi.
- Liiketoiminnan kassavirta oli päättyneellä tilikaudella positiivinen investointien asettua pitkän aikavälin arvioidulle keskiarvotasolle.
- Yhtiön toimintajärjestelmiä auditoidaan säännöllisesti. Inspecta on myöntänyt Jyväskylän Energialle 1.9.2016 Green Card -sertifikaatin.

JE-KONSERNIN VUOSI 2016

Miinukset

- Sähkön markkinahinta oli pääosin niin matala, että varsinkaan lauhdesähkön tuottaminen ei ollut kannattavaa.
- Jyväskylän Energian hulevesimaksutulot eivät kata kaikkia hulevesiviemäröinnin järjestämisen kustannuksia. Vesihuoltolain muutokseen liittyen huleveden järjestämisestä on käyty neuvotteluita Jyväskylän kaupungin kanssa. Neuvottelujen tuloksena kaupunki maksoi Jyväskylän Energialle 2,2 M€ hulevesien hoitamisesta vuonna 2016.
- Alkuvuodesta konsernissa käytiin energiantuotanto- ja tukiorganisaatiota koskevat YT-neuvottelut, joiden seurauksena henkilöstöä lomautettiin henkilöstömäärän ja -kustannusten sopeuttamiseksi energiantuotannon voimakkaaseen kausivaihteluun.
- Keljonlahden voimalaitoksen vaurioitunut sisäpiippu jouduttiin uusimaan ennenaikaisesti.

JE-KONSERNIN VUOSI 2016

- Konsernin tilikauden voitto oli 16,4 M€. Edelliseen tilikauteen verrattuna tulos parani 18,2 M€ ja liikevoitto 19,7 M€. Omistajalle tuloutettiin korkoja 8,9 M€.
- Suurimmat liikevoittoa parantaneet tekijät olivat kylmemmästä vuodesta johtuneet myynnin lisäys sekä energiantuotannon käyttöasteiden ja hyötysuhteiden paraneminen.
- Tulosta paransivat myös mm. voimalaitosten hyvin optimoitu ajojärjestys, veteen liittyvien ulkoisten palveluostojen väheneminen, hulevedestä saatu tulo kaupungilta, polttoainejakauman optimointi ja Rauhalahden savukaasupesurin käyttöönotto.
- Konsernin viime vuosina tekemät merkittävät investoinnit energiantuotantokapasiteettiin ovat kasvattaneet poistoja, leasingkuluja ja korkokuluja, ja nämä rasittavat konsernin tulosta vielä vuosia.
- Näkemyks lähivuosien sähkön markkinahinnasta on alhainen ja lämpimien talvien uskotaan palaavan.

Jyväskylän Energia	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevaihto (t€)	193 870	186 374	183 367	195 038	202 733	185 000	199 638
Liikevoitto (t€)	36 412	17 707	8 716	6 168	16 273	11 900	21 988
Liikevoitto (%)	18,8	9,5	4,8	3,2	8,0	6,2	11,0
Oman pääoman tuotto (%)	15,3	neg	neg	neg	neg	neg	10,2
Omavaraisuusaste (%)	20,0	17,0	6,5	8,4	1,1	3,0	8,6

JE-KONSERNIN VUOSI 2016

- Puun osuus konsernin polttoainekäytöstä nousi jälleen uuteen ennätykseen 51,9 %:iin koko polttoainekäytöstä. Puun osuutta on teknisesti edelleen mahdollista jonkin verran kasvattaa tulevana tilikausina, mikäli se on taloudellisesti järkevää.
- Tilikausi oli moneen vuoteen ensimmäinen, jolloin konsernissa ei sattunut ennakoimattomia voimalaitosten alasajoja, eikä energiantuotannossa ollut isoja investointiprojekteja estämässä laitosten optimaalista ajosuunnittelua.
- Rauhalahden voimalaitoksen IED-projekti valmistui sopivasti ennen tilikauden alkua, energiantuotannossa saatiin ehjä ajokausi ja laitosten ajon vuorottelu oli lähes optimaalista, mikä paransi laitosten hyötysuhdetta merkittävästi.
- Energiantuotannon suurin investointi oli Keljonlahden voimalaitoksen sisäpiipun uusiminen.
- Loppuvuodesta konsernin asiakaspalvelun tehtävät päätettiin siirtää Elenia Palvelut Oy:lle.
- Alkuvuodesta konsernissa käytiin energiantuotanto- ja tukiorganisaatiota koskevat YT-neuvottelut, joiden seurauksena henkilöstöä lomautettiin henkilöstömäärän ja -kustannusten sopeuttamiseksi energiantuotannon voimakkaaseen kausivaihteluun.
- Konserni jatkoi ”1+3” -strategialla, jossa ”1” tarkoittaa nykyisen liiketoiminnan ylläpitoa, parantamista ja tehostamista, ja ”+3” tarkoittaa sähkön myynnin, lämmön ja viilennyksen sekä vesiliiketoiminnan kehitysohjelmia. Kehittämisen tavoitteena on kasvattaa kyseisiä liiketoiminta-alueita yksin tai valittujen kumppaneiden kanssa valtakunnallisesti merkittäväksi toiminnaksi.
- Sähkön myyntiliiketoiminnassa on käynnissä hanke, jossa Jyväskylän Energia Oy, Loiste Oy ja Kuopion Energia Oy valmistelevat yhteisen sähkönmyyntiyhtiön perustamista.

JE-KONSERNIN T&K TOIMINTA 2016

- Voimalaitostuhkien hyötykäytön selvittämistä jatkettiin omassa ”Tuhkista raaka-ainetta” hankkeessa tuhkissa olevien jalometallien ja harvinaisten maametallien talteenottoa prosessia optimoiden.
- ”Metallialan ympäristö- ja kiertotalous” hankkeessa (Aalto yliopisto) tutkittiin ja kehitettiin prosesseja, joilla nykyään patteri- ja akkujätteen käsittelyssä kuoniin, sivuvirtoihin ja romuihin menevät metallit voidaan tunnistaa ja saada talteen
- Biotalouden mahdollisuuksia selvitettiin analysoimalla laajasti liiketoimintamahdollisuuksia ja tunnistamalla potentiaalisimpia biomassapohjaisia tuotteita ja tuotantoprosesseja.
- ”DIGI50+” -hankkeessa (Jyväskylän yliopisto) tutkittiin myöhäiskeskä-ikäisten eli noin 50 - 65 -vuotiaiden kuluttajien potentiaalia asiakkaina digitalisoituvissa palveluympäristöissä.
- ”Älykäs sähköinen liikenne” hankkeessa kehitettiin valmiuksia ja tuotteita sähköisen liikenteen tarpeisiin sekä valmisteltiin Jyväskylän kaupungille latauspisteiden yleissuunnitelma, latauspalveluiden geneerinen lanseeraussuunnitelma.
- ”Social Energy - Prosumer Centric Energy Ecosystem” hankkeessa (Tampereen teknillinen yliopisto) tutkittiin ja kehitettiin Internet of Things (IoT) -pohjaista teknologia-alustaa erilaisten hajautettujen resurssien hyödyntämiselle niin sähkömarkkinoiden kuin sähköjärjestelmän hallinnan näkökulmista.
- ”Mittamerkki” – hankkeessa laadittiin toimintamalli saneerausinvestointien riskipohjaiseen arvottamiseen siten, että saneerausinvestoinnit saadaan keskenään vertailukelpoiseksi. Samalla tarkennettiin kaikkien verkkojen jälleenhankinta-arvon ja nykykäyttöarvon laskentaa ja kehitettiin verkoille investointien tehokkuuslaskentamalli (Capex-F).

JE-SIIRTO OY:N VUOSI 2016

- Sähkön siirtoenergian myynti jakeluverkkoon kasvoi edelliseen poikkeuksellisen lämpimään vuoteen verrattuna 3 %.
- Sopimuksellisia käyttöpaikkoja oli vuoden lopussa 1 855 kpl enemmän kuin edellisenä vuotena, ollen vuoden lopussa 53 705 kpl.
- Suurin yksittäinen verkon omistajan sähköverkkoon kohdistunut investointi oli Kangasvuoren sähköaseman 110 kV ilmaeristeisen kojeiston korvaaminen suljetulla kaasueristeisellä kojeistolla, joka otettiin käyttöön 2016 keväällä.
- Muita merkittäviä yksittäisiä korvausinvestointihankkeita olivat Seppäläntien, Sippulanniemen ja Ylä-Myllyjärven ilmajohtojen saneeraukset.
- JE-Siirto Oy oli mukana vapaaehtoisessa energiapalvelujen toimenpideohjelmassa, jonka tavoitteena on verkostohäviöiden pienennys vuoden 2016 loppuun mennessä.
- JE-Siirto Oy on osallistunut sähköverkoston kehittämisen näkökulmasta Energiateollisuus ry:n koordinoimaan sähkön tutkimuspoolin rahoitukseen ja konsernin yhteisiin kehityshankkeisiin mm. omaisuuden hallinnan kehittämiseen.
- Yhdentoista suurimman verkkoliiketoiminnan kaupunkiyrityksen kesken tehtiin laaja tutkimus uusien teknologioiden ja toimintatapojen löytämiseksi. Hankkeen tuloksia hyödynnetään liiketoiminnan kehittämisessä.
- Oppilaitosyhteistyönä, Vaasan Ammattikorkeakoulun kanssa, on laadittu mallinnus alueverkon saarekekäytöstä alueverkon kehittämisen perustaksi.
- Yhteistyötä Jyväskylän Ammattikorkeakoulun kanssa tehdään sähkön mikrotuotannon ja älyverkkojen toimintaympäristö-hankkeessa.

JE-SIIRTO OY:N VUOSI 2016

- Energiaviraston aikaisempien valvontajaksojen ylituotto huomioiden uusi, meneillään oleva, valvontajakso aloitettiin 1,104 M€ ylijäämäisenä. Tämä ylijäämä on palautettu asiakkaille toimintavuoden aikana.
- Toimintavuonna alkoi sähköverkkoliiketoiminnan viranomaisvalvonnan 4. valvontajakso. Alkaneelle valvontajaksolle määriteltyjen verkkotoiminnan tuoton määrittämistä koskevista menetelmissä otettiin huomioon sähkömarkkinalaissa esitettyjen, toimitusvarmuusvaatimusten kiristymisestä johtuva, verkkoinvestointien tarve.
- Verkkomaisuudelle sallitaan aikaisempaa korkeampi tuottoaste. Oleellinen muutos oli myös verkkopääoman perusteena olevien yksikköhintojen ja niiden laskentaperusteiden muutokset.
- Siirtohinnastoon tehtiin tasokorotus 1.1.2016 alkaen. Asiakkaiden verollisen siirtohinnan nousu oli eri tyyppikäyttäjille 4,3 % - 7,3 %.
- Energiavirasto myönsi JE-Siirto Oy:lle sähkömarkkinalain mukaisen verkkoluvan 16.9.2016.

JE-Siirto Oy	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevaihto (t€)	20 785	17 661	18 745	17 495	20 535	19 087	15 802
Liikevoitto (t€)	1 188	1 270	256	738	1 248	314	1 369
Liikevoitto (%)	5,7	7,2	1,4	4,1	6,1	1,6	8,7
Omavaraisuusaste (%)	13,1	15,2	12,2	16,0	16,4	18,2	28,3

JYVÄSKYLÄN VOIMA OY:N VUOSI 2016

- Työturvallisuuden näkökulmasta vuosi 2016 onnistui erinomaisesti. Voimalaitoksella ei tapahtunut yhtään poissaoloon johtanutta tapaturmaa.
- Voimalaitoksen käytettävyys oli erinomainen 99,6 % ja käyntiaste 48,5 %.
- Sähkön alhaisen markkinahinnan vuoksi voimalaitoksen tuotantoa ohjasi etupäässä kaukolämmön tarve.
- Laitos pysäytettiin 6.4. vuosihuoltoon ja varastoitiin huollon jälkeen käyttöpaikalleen neljäksi kuukaudeksi.
- Laitos käynnistettiin uudelleen 12.10.
- Vaurioitunut sisäpiippu uusittiin kesän aikana. Uusinta onnistui suunnitelmien mukaisesti aikataulussa.

Jyväskylän Voima Oy	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevaihto (M€)	51,5	62,5	62,2	56,3	47,7	66,3	38,6
Liikevoitto (%)	5,8	6,0	6,1	6,6	7,3	4,9	4,0
Omavaraisuusaste (%)	13,4	13,9	12,8	13,3	13,9	14,0	14,4

* Jyväskylän Energia Oy:n osuus Voima Oy:stä 81,4%

JYVÄSKYLÄN ENERGIAANTUOTANTO OY:N VUOSI 2016

- Työturvallisuuden näkökulmasta vuosi 2016 onnistui erinomaisesti. Voimalaitoksella ei tapahtunut yhtään poissaoloon johtanutta tapaturmaa.
- Voimalaitoksen käytettävyys oli erinomainen 99,5 % ja käyntiaste 61,5 %.
- Laitos kävi ajanjaksot 6.1.- 4.2. ja 4.4.- 14.10.
- Vuoden 2016 aikana ajettiin IED-investointiin liittyvät takuukokeet ja investoinnin osa-alueet otettiin vastaan joulukuussa.
- Rauhalahden rikki- ja hiukkaspäästöt ovat pudonneet käytännössä lähes nollaan savukaasupesurin ansiosta.
- Savukaasupesurin lämmöntalteenoton ansiosta savukaasuista saadaan nyt otettua lämpöä talteen. Tämä on parantanut voimalaitoksen hyötysuhdetta ja kaukolämpökapasiteettia sekä vähentänyt tarvittavan polttoaineen määrää.
- Rauhalahden voimalaitos, Savelan voimalaitos sekä Varikon lämpökeskus ovat mukana kansallisessa siirtymäsuunnitelmassa (TNP), jonka avulla jaksotetaan IE-direktiivin vaatimat investoinnit aikavälille 2016 -2020.

Jyväskylän Energian- tuotanto Oy	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevaihto (M€)	20,8	19,2	26,0	38,1	35,6	30,7	39,7
Liikevoitto (%)	0,4	0,8	0,6	0,4	0,8	1,1	1,4
Omavaraisuusaste (%)	28,4	27	27	26	26	32	33

A close-up photograph of a man with short brown hair and a light beard, smiling with his eyes closed while listening to music through large black over-ear headphones. He is wearing a light blue button-down shirt over a white t-shirt. His hands are holding the sides of the headphones. The background is a bright, out-of-focus white space.

**ELÄMÄÄ
VARTEN.**